

LOB op het Picasso Lyceum

Inhoud

Inleiding	3
1. Visie en ambitie	4
2. Draagvlak en leiderschap	6
3. Beleid en doelen	9
4. Facilitering	11
5. LOB-programma	13
6. LOB-activiteiten	17
7. Loopbaangerichte omgeving	22
8. In-, uit-, en doorstroom	25
10. Professionalisering	32
11. Ouders-verzorgers en alumni	33
12. Externe partijen	34
Bijlagen.....	35
Bijlage 1: voorbeeld profielkeuzedossier	36
Bijlage 2: voorbeeld studiekeuzedossier	44
Bijlage 3: doorlopend programma in Qompas mavo	52
Bijlage 4: doorlopend programma in Qompas havo/vwo	54
Bijlage 5: Jaaragenda en checklist LOB (voor schooljaar 2025–2026)	57
Bijlage 6; doorstroopschema bij gezakte leerlingen.	60

Inleiding

Een loopbaan begint niet pas na het eindexamen – die begint al op de middelbare school. Op het Picasso Lyceum vinden we het belangrijk dat leerlingen niet alleen leren voor hun diploma, maar ook ontdekken wie ze zijn, wat ze kunnen en wat bij hen past. Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) helpt leerlingen bij het maken van keuzes die aansluiten bij hun talenten en interesses. Het is dan ook een vast en waardevol onderdeel van ons onderwijs.

In dit beleidsplan laten we zien hoe we LOB op school vormgeven. We vertellen over onze visie, onze doelen en hoe we met het hele team – van decanen en coaches tot vakdocenten – samenwerken om leerlingen stap voor stap te begeleiden in hun ontwikkeling. Ook lees je welke activiteiten en hulpmiddelen we inzetten, en hoe we ouders en externe partners betrekken.

Wij geloven dat leerlingen het meest gemotiveerd zijn wanneer ze ervaren dat school ertoe doet voor hun toekomst. Daarom zorgen we voor een leeromgeving waarin leerlingen zich gezien voelen, kunnen reflecteren op hun keuzes en steeds meer verantwoordelijkheid leren nemen voor hun eigen leerweg.

Met dit plan willen we richting geven aan hoe we LOB de komende jaren verder vormgeven en versterken. Zodat iedere leerling, op zijn of haar eigen manier, de ruimte krijgt om te groeien en goede keuzes te maken – voor nu én voor later.

Dit beleidsplan is door Marie Wagemans-Ossart en Stefan van Zeil geschreven in schooljaar 2024/2025, ging in schooljaar 2025/2026 van kracht en is in mei 2026 na evaluatie aangepast. Volgende evaluatie: mei 2027

1. Visie en ambitie

Bij ons op school geloven we dat elke leerling uniek is en zich op een eigen tempo ontwikkelt. Vanuit onze kernwaarden zetten we in op persoonlijke aandacht, een solide en brede basis in de onderbouw en onderwijs dat verbindt. Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) speelt hierin een centrale rol: het helpt leerlingen bewust keuzes te maken, hun talenten te ontdekken en richting te geven aan hun toekomst.

Goede loopbaanoriëntatie en -begeleiding is niet alleen belangrijk voor het maken van keuzes, maar draagt ook aantoonbaar bij aan de motivatie van leerlingen.

Onderzoek van Kuijpers en Meijers (2011) laat zien dat leerlingen die actief betrokken worden bij hun eigen loopbaanontwikkeling meer gemotiveerd zijn op school. Vooral wanneer leerlingen betekenisvolle ervaringen opdoen, daarover in gesprek gaan en leren reflecteren op hun keuzes, groeit hun gevoel van richting en betrokkenheid.

Kuijpers en Meijers stellen dat motivatie sterk samenhangt met de mate waarin leerlingen ervaren dat school ertoe doet voor hun toekomst. Als leerlingen ontdekken waar hun interesses en talenten liggen, en zien hoe school daaraan bijdraagt, neemt hun intrinsieke motivatie toe. Dit vraagt om een actieve rol van de leerling, maar ook om ruimte voor loopbaangesprekken, reflectie en praktijkervaringen binnen het onderwijs.

Een krachtige LOB-aanpak maakt dus niet alleen keuzes inzichtelijker, maar versterkt ook het gevoel van *zinvolheid* en *eigenaarschap* bij leerlingen – twee elementen die essentieel zijn voor duurzame motivatie en leerplezier.

Bron: Kuijpers, M., & Meijers, F. (2011). "*Learning for now or later? Career competencies among students in higher vocational education in the Netherlands.*" *Studies in Higher Education*, 37(4), 449–467.

Aandacht voor jou

LOB begint bij de leerling. We bieden een veilige leeromgeving waarin leerlingen zichzelf kunnen zijn en waarin vakdocenten en coaches de leerling écht kennen. Vanuit deze persoonlijke relatie is er ruimte voor gesprekken over interesses, dromen en twijfels. In individuele gesprekken en mentorlessen werken we aan zelfinzicht: Wie ben ik? Wat kan ik? Wat wil ik? Deze reflectie vormt de basis voor loopbaangesprekken en het ontwikkelen van loopbaancompetenties. Door de persoonlijke benadering ontstaat betrokkenheid en eigenaarschap bij de eigen leerloopbaan.

Brede brugklas

De brede brugklas biedt leerlingen de tijd en ruimte om zichzelf te oriënteren op hun mogelijkheden. In plaats van vroeg te selecteren, stimuleren we een onderzoekende houding en geven we leerlingen de kans om verschillende vakken, niveaus en interessegebieden te verkennen. Binnen dit kader krijgt LOB een belangrijke plek,

door reflectieopdrachten, portfoliowerk en keuzemomenten die leerlingen begeleiden bij hun groei. We dagen leerlingen uit om buiten hun comfortzone te treden, ervaringen op te doen en daarop terug te kijken – cruciale onderdelen van een goede loopbaanontwikkeling.

Connect

Het vak Connect versterkt LOB doordat leerlingen in projectvorm werken aan echte, betekenisvolle opdrachten uit de samenleving. Ze leren samenwerken, plannen, presenteren en reflecteren – vaardigheden die direct aansluiten bij loopbaancompetenties. Door contact met externe partners, zoals bedrijven of maatschappelijke organisaties, krijgen leerlingen een breed beeld van de wereld buiten school. Ze ontdekken waar hun talenten liggen en hoe die kunnen passen in vervolgopleidingen of beroepen.

Onze visie op LOB is verweven met het totale onderwijsaanbod. Door vanuit persoonlijke aandacht, brede oriëntatie en praktijkgericht leren te werken op alle niveaus, begeleiden we leerlingen in het maken van keuzes die passen bij wie zij zijn en wie zij willen worden. Zo bouwen we samen aan een toekomst waarin elke leerling stevig staat in zijn of haar eigen leer- en loopbaan pad.

2. Draagvlak en leiderschap

Een krachtig en doorlopend LOB-programma vraagt om breed gedragen verantwoordelijkheid binnen de school. Het is geen taak van alleen decanen of coaches, maar een gezamenlijke opdracht van het hele team; schoolleiding, docenten, ondersteunend personeel, ouders en externe partners. Draagvlak en leiderschap zijn hierin onmisbaar.

Gezamenlijke visie als basis

Binnen het Picasso Lyceum wordt LOB gezien als een integraal onderdeel van goed onderwijs. De overtuiging dat loopbaanontwikkeling bijdraagt aan motivatie, zelfkennis en toekomstgericht leren wordt gedeeld binnen het team. Deze gedeelde visie vormt de basis voor het beleid en de uitvoering ervan. Door het betrekken van diverse collega's uit verschillende geledingen (onderbouw, bovenbouw, mavo, havo, vwo, ondersteuning en decanaat) zorgen we voor een breed draagvlak en inhoudelijke verbinding.

Leiderschap in verschillende lagen

Leiderschap binnen LOB komt op meerdere niveaus tot uiting:

- **De schoolleiding** faciliteert randvoorwaarden als tijd, budget en ruimte in het curriculum. Daarnaast bewaakt zij de plaats van LOB in het bredere schoolbeleid en ondersteunt zij bij het realiseren van de ambities. In overleg met de decanen worden de profielen aangepast.
- **De decanen** vervullen een centrale, coördinerende rol. Zij geven inhoudelijke sturing aan het programma, ontwikkelen activiteiten, ondersteunen coaches en onderhouden externe contacten.
- **Coaches** hebben een sleutelpositie in de dagelijkse uitvoering. Zij begeleiden leerlingen in hun reflectie en keuzes en zijn het eerste aanspreekpunt in het LOB-proces.
- **Vakdocenten** dragen bij door hun vakkennis te verbinden aan beroepsbeelden en studierichtingen, en leerlingen te ondersteunen in het maken van bewuste profielkeuzes.

Samenwerking en eigenaarschap

Door het delen van ervaringen, het samen ontwikkelen van onderdelen van het programma en het voeren van het gesprek over wat werkt, ontstaat betrokkenheid én eigenaarschap. We bouwen actief aan een professionele leergemeenschap waarin LOB niet iets is wat erbij komt, maar verweven is met het onderwijs dat we elke dag geven.

Verdere ontwikkeling

In schooljaar 2026–2027 hebben wij als doel de benchmark van de tevredenheidsonderzoeken halen. Ook willen we het bestaande draagvlak nog verder verstevigen en het leiderschap binnen LOB breder en bewuster positioneren in de school. Hiervoor zetten we in op de volgende concrete stappen:

- **LOB op de agenda;** vanaf de start van het schooljaar willen we het team meenemen in wat LOB op het Picasso is. Dat kan al in de vorm van een bijdrage aan de eerste schooldag voor collega's. Zo zorgen we dat alle neuzen dezelfde kan op staan. Ook leveren we input aan de presentaties voor de kennismakingsavonden per leerjaar, bieden we handvatten/checklists voor coaches voor de ontwikkelgesprekken. In de teamoverleggen willen we het betreffende team van de voor dat team nodige informatie voorzien.
- **Periodieke afstemming tussen schoolleiding, decanen en zorgcoördinatie,** waarin knelpunten, kansen en doorontwikkeling van het LOB-programma besproken worden. Dit overlegmoment zorgt voor verbinding tussen beleid, uitvoering en ondersteuning. Dit overleg wordt ingepland op iedere eerste donderdag van de maand. Vooraf wordt de agenda bepaald.
- **Samenwerking met coaches,** waarbij ervaringen uit de praktijk gedeeld worden en suggesties voor verbetering van het programma besproken kunnen worden. Deze input gebruiken we om het programma doorlopend te verbeteren, en zorgt ervoor dat coaches zich gehoord en betrokken voelen.
- **Bevragen van de ouderklankbordgroep**
Deze groep ouders denkt vanuit ouderperspectief mee over thema's als studiekeuze, ouderbetrokkenheid en het versterken van LOB thuis. Het doel is om per 2026-2027 jaarlijks bij één van de bijeenkomsten de klankbordgroep te bevragen over verbeterpunten in het programma.
- **Het ouder- en alumninetwerk inzetten,** waar ouders en oud-leerlingen bevroegd worden om hun studie- en werk ervaringen te delen. Dit kan in de vorm van gastlessen, deelname aan LOB-activiteiten (zoals On Stage), of als voorbeeld in lessuggesties. Door alumni te betrekken krijgen leerlingen een realistisch beeld van verschillende studieroutes en werkvelden, en groeit de verbinding tussen school en praktijk. In schooljaar 2025-2026 hebben de eerste alumni zich aangemeld. Het netwerk bestaat nu uit ruim 35 alumni. De ouders van onze huidige leerlingen ontvangen in de nieuwsbrief van juni een uitnodiging om zich ook aan te sluiten.
- **Co-creatie van het LOB-programma met docenten** om een loopbaangerichte omgeving te worden. Door samen met vakdocenten te kijken waar binnen het curriculum ruimte zit voor loopbaanleren (bijv. via vakoverstijgende opdrachten of gastlessen), vergroten we de relevantie en

maken we LOB een geïntegreerd onderdeel van het onderwijs. Met de komst van de nieuwe kerndoelen is LOB een explicieter onderdeel van ieder vak.

- **Herziening van rolomschrijvingen waar nodig**, zodat de rol van LOB binnen functies (coach, vakdocent, decaan) explicieter benoemd is. Dit helpt bij borging én bij het goed overdragen van taken bij personeelwisselingen.

Door deze stappen ontstaat een stevig fundament waarop het LOB-beleid verder kan groeien. We zetten in op samenwerking, transparantie en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Daarmee zorgen we ervoor dat LOB niet alleen een beleidsdocument is, maar een levend onderdeel van de schoolcultuur

Zo bouwen we samen aan een LOB-programma dat gedragen wordt door de hele schoolgemeenschap en waarin elke leerling de begeleiding krijgt die hij of zij nodig heeft om met vertrouwen richting te kiezen.

3. Beleid en doelen

LOB: oriëntatie of ontwikkeling?

Loopbaanoriëntatie richt zich op het verkennen van mogelijkheden. Het gaat hierbij om het ontdekken van interesses, talenten en passies, en het verkennen van verschillende richtingen in opleidingen en beroepen. Leerlingen leren vragen stellen als: *Wat past bij mij? Wat vind ik interessant? Welke vervolgopleidingen en beroepen zijn er eigenlijk?* Oriëntatie is dus vooral een verkennende en informatieve fase.

Loopbaanontwikkeling gaat een stap verder. Het draait om de groei van de leerling in het nemen van verantwoordelijkheid voor zijn of haar eigen loopbaan. Hierbij ontwikkelen leerlingen vaardigheden zoals reflecteren, keuzes maken, doelen stellen en stappen zetten richting de toekomst. Het is een proces waarin leerlingen leren om hun eigen leer- en loopbaan actief vorm te geven op basis van ervaringen en zelfinzicht.

De keuze voor ontwikkeling

Binnen onze schoolvisie – met speerpunten als *Aandacht voor jou*, de *Brede brugklas* en *Connect* – past loopbaanontwikkeling beter dan enkel loopbaanoriëntatie. Waar oriëntatie vooral draait om informeren en verkennen, gaat ontwikkeling verder: het stimuleert leerlingen om actief na te denken over wie ze zijn, wat ze kunnen en waar ze naartoe willen. Precies dat sluit aan bij onze persoonlijke benadering en het eigenaarschap dat we leerlingen willen meegeven.

In de brede brugklas bieden we leerlingen tijd en ruimte om zich te oriënteren op hun eigen mogelijkheden, met aandacht voor zelfkennis en het ontwikkelen van een onderzoekende houding. Dit begint al bij het maken van keuzes voor keuzewerktijd (KWT). In hogere leerjaren bouwen we dit verder uit met loopbaangesprekken, opdrachten in Qompas, profielkeuzevoorbereiding, stages, en externe oriëntatie-activiteiten zoals *Zoetermeer On Stage*, de *kick-off studiekeuze Zoetermeer*, de *MBO-markt*, *open dagen* en *meeloopdagen*.

Via *Connect* maken leerlingen vanaf de onderbouw kennis met de wereld buiten school. Ze leren hun talenten in te zetten in realistische contexten – denk aan maatschappelijke stages, profielwerkstukken met externe opdrachtgevers en deelname aan PRE-University. Dit zijn allemaal voorbeelden van betekenisvolle ervaringen waarin reflectie, eigenaarschap en toekomst denken samenkomen.

Doelen van LOB op het Picasso Lyceum

Wij kiezen er dus bewust voor om loopbaanontwikkeling als uitgangspunt te nemen in ons LOB-beleid. Daarbij hanteren we de volgende concrete doelen:

- **Zelfinzicht ontwikkelen:** Leerlingen leren reflecteren op wie ze zijn, wat ze kunnen en wat hen motiveert.
- **Verantwoordelijkheid nemen:** Leerlingen worden gestimuleerd om eigen keuzes te maken en die te onderbouwen met ervaringen.
- **Ervaringsgericht leren:** Via stages, externe activiteiten en projecten leren leerlingen door te doen, en deze ervaringen worden gekoppeld aan loopbaangesprekken.
- **Samenhang en doorlopende leerlijn:** Het LOB-programma loopt van leerjaar 2 t/m 6 , met een duidelijke opbouw in complexiteit en zelfstandigheid.
- **Eigenaarschap versterken:** Leerlingen houden een digitaal loopbaandossier bij in Qompas waarin zij reflecteren, keuzes vastleggen en hun ontwikkeling volgen.
- **Ouderbetrokkenheid vergroten:** Door gesprekken over LOB thuis te stimuleren en ouders actief te betrekken via opdrachten, ouderavonden en - vanaf 2026–2027- een ouderklankgroep.
- **Professionalisering van begeleiders:** Coaches, decanen en vakdocenten worden getraind om een actieve rol te spelen in loopbaangesprekken en het herkennen van talentontwikkeling.

Met deze doelen maken we LOB betekenisvol en toekomstgericht. Niet als losstaand onderdeel, maar als geïntegreerd en gedragen proces binnen de schoolontwikkeling van elke leerling.

4. Facilitering

Om LOB duurzaam en effectief vorm te geven, is goede facilitering essentieel. Dit betekent dat er niet alleen aandacht moet zijn voor de inhoud van het programma, maar ook voor de randvoorwaarden die nodig zijn om de uitvoering mogelijk te maken – in tijd, geld en ondersteuning.

Tijd voor decanen, coaches en leerlingen

Het realiseren van een doorlopende en betekenisvolle LOB-structuur vraagt om inzet van verschillende betrokkenen.

- Donderdagen zijn vaste werktijd voor decanen, bedoeld voor de voorbereiding, coördinatie en uitvoering van het LOB-programma. Deze tijd is cruciaal om overzicht te houden, activiteiten af te stemmen en samen te werken met externe partijen. Deze dagen dienen **volledig roostervrij** gehouden te worden om o.a. bezoek aan instellingen mogelijk te maken.
- In het teamoverleg stellen we per leerjaar en niveau doelen met de coaches en teamleider. De LOB agenda wordt besproken en de loopbaandossiers worden gevuld.
- Leerlingen hebben tijd nodig om te werken aan hun loopbaandossier. Dit vraagt ruimte in het rooster, bijvoorbeeld tijdens mentoruren of projecturen, waarin zij reflectieopdrachten kunnen uitvoeren en gesprekken kunnen voorbereiden. Het coachuur in leerjaar 2 t/m 6 biedt hiervoor een uitkomst.
- Coaches hebben werktijd nodig om hun lessen rondom LOB goed voor te bereiden. Zij vervullen een belangrijke rol in het begeleiden van reflectie, het volgen van de voortgang in Qompas en het voeren van loopbaangesprekken.

Budget en financiële onderbouwing

Om het programma verder te professionaliseren, is een structureel budget voor LOB en LOB-activiteiten noodzakelijk. Denk hierbij aan kosten voor trainingen, licenties (zoals Qompas), werkmateriaal, uitnodiging van gastsprekers of deelname aan evenementen zoals Zoetermeer On Stage en PRE-University.

Ons voorstel is om in schooljaar 2025-2026 in samenwerking met de schoolleiding inzicht te verkrijgen in alle LOB-gerelateerde kosten. Dit overzicht maakt het mogelijk om onderbouwde keuzes te maken en het budget voor schooljaar 2026-2027 mee te nemen in de reguliere begrotingscyclus. Op die manier ontstaat er ruimte om te investeren in wat werkt, en om prioriteiten te stellen waar nodig.

Ondersteuning en training voor coaches

De rol van de coach is cruciaal binnen het LOB-programma. Om hen hierin goed te ondersteunen:

- Volgen nieuwe coaches een Kompas-training, zodat zij vertrouwd raken met het loopbaandossier en de bijbehorende begeleiding.
- Organiseren we een aftrapbijeenkomst in januari, ter voorbereiding op Zoetermeer On Stage, waar decanen samen met coaches leerlingen begeleiden in het voorbereiden van gesprekken met professionals.
- Krijgen coaches gedurende het jaar toelichting van de decanen op verschillende onderdelen van het programma, zodat zij goed geïnformeerd en toegerust zijn om hun begeleidende rol te vervullen.

Met deze structurele facilitering zorgen we ervoor dat het LOB-programma niet afhankelijk is van individuele inzet, maar stevig verankerd raakt in de organisatie van de school. Zo bouwen we samen aan een toekomstgericht programma dat voor leerlingen én begeleiders werkt.

5. LOB-programma

Om samenhang te creëren gaan de leerlingen vanaf schooljaar 2025/2026 een LOB-dossier opbouwen. Er wordt in leerjaar 2 Mavo en 3 Havo/Vwo met dit dossier gestart. In dit dossier worden de verschillende domeinen van LOB door de leerlingen bijgehouden. Ze worden hierin begeleid door coaches, binnen vaklessen, en in coachmomenten en -uren. Dit wordt een digitaal loopbaandossier.

In Qompas werken leerlingen aan twee verschillende loopbaandossiers; het profielkeuzedossier voor de onderbouw (zie bijlage 1) en het studiekeuzedossier voor de bovenbouw (bijlage 2). Deze dossiers kunnen input of de leidraad zijn van de ontwikkelgesprekken op het Picasso Lyceum en intake-, matchings- of studiekeuzegesprekken bij de vervolgopleiding.

De inhoud van de verschillende dossiers wordt gebundeld door de verschillende opdrachten die door de leerlingen worden gemaakt.

In leerjaar 1 van de Mavo en leerjaar 1 en 2 van Havo/Vwo doen leerlingen wel activiteiten die onderdeel zijn van het LOB-programma. Deze maken alleen geen onderdeel uit van het LOB-dossier.

Het doorlopende programma voor de mavo is te vinden in bijlage 3 en voor havo en vwo in bijlage 4. Hieronder is samengevat welke onderdelen er per leerjaar aan bod komen.

Leerjaar 1. Mavo/Havo/Vwo

Zelfkennis: Ontwikkelgesprek voordat het schooljaar begint en medio Februari. Een wekelijks coachgesprek. Start periode 1 in connect met het project; wie ben ik? Een eindejaar reflectie over het afgelopen schooljaar.

Oriëntatie op de arbeidsmarkt: Hier wordt in gestart in leerjaar 2.

Loopbaanplanning: Hier wordt mee gestart in leerjaar 2.

Begeleiding: Wekelijkse coachgesprekken

Leerjaar 2 (mavo/havo)

Zelfkennis: Ontwikkelgesprek aan het begin van het schooljaar. Elke twee weken een coachgesprek. Een eindejaar reflectie over het afgelopen schooljaar. Een test/onderzoek wat de drijfveren van een leerling zijn.

Oriëntatie op de arbeidsmarkt: Een beroepskeuzetest. Vmbo-on stage. (Netwerktraining, oefenen met solliciteren, het beroepenfeest, doe dag)

Loopbaanplanning: Profielkeuze voor 3 Mavo.

Begeleiding: Elke twee weken een coachgesprek. Profielkeuze-avond voor ouders en leerlingen. Informatiebijeenkomst voor coaches m.b.t. profielkeuze.

Keuzemoment: profielkeuze 3 mavo

Leerjaar 2 (havo/vwo)

Zelfkennis: Ontwikkelgesprek aan het begin van het schooljaar en medio Februari. Elke twee weken een coachgesprek.

Start met Qompas in de coachuren; “wat ben ik?” en “hoe ben ik?”

Oriëntatie op de arbeidsmarkt: Start met Qompas in de coachuren; toekomstdromen, bijbaan?!

Loopbaanplanning: Start met Qompas in de coachuren; plannen, presenteren en feedback geven. PowerPoint van de decaan; verschil havo en vwo.

Begeleiding: Elke twee weken een coachgesprek.

Keuzemoment: 3 havo of 3 vwo?

Leerjaar 3 (mavo)

Zelfkennis: Ontwikkelgesprek aan het begin van het schooljaar en medio Februari. Elke drie weken een coachgesprek. Persoonstypetest.

Oriëntatie op de arbeidsmarkt: Stage van 1 week bij een bedrijf naar keuze.

Loopbaanplanning: Start oriëntatie MBO's. Verplicht bezoek Open dag MBO.

Begeleiding: Elke drie weken een coachgesprek.

Leerjaar 3 (havo/vwo)

Zelfkennis: Ontwikkelgesprek aan het begin van het schooljaar en medio Februari. Elke drie weken een coachgesprek.

Opdrachten: in Qompas: "Over mij", waar ik goed in ben, na de middelbare school

Oriëntatie op de arbeidsmarkt: Beroepstypetest, beroepentest onderbouw. Start maken (droom-)CV.

Loopbaanplanning: profielkeuzetest, vakkentest.

Profielkeuze voor leerjaar 4.

Begeleiding: Elke drie weken een coachgesprek.

Profielkeuze-avond voor ouders en leerlingen. Informatiebijeenkomst voor coaches m.b.t. profielkeuze.

Keuzemoment: profielkeuze 4 havo / 4 vwo

Leerjaar 4 (mavo)

Zelfkennis: Ontwikkelgesprek aan het begin van het schooljaar en medio Februari. Elke drie weken een coachgesprek.

Oriëntatie op de arbeidsmarkt: MBO- Markt

Loopbaanplanning: Competentietest, verplicht bezoek (met verslag) aan een Open Dag of meeloopdag van een MBO.

Begeleiding: Elke drie weken een coachgesprek. Studiekeuze-avond voor ouders en leerlingen.

Keuzemoment: studiekeuze / doorstroom

Leerjaar 4 (havo)

Zelfkennis: Ontwikkelgesprek aan het begin van het schooljaar en medio februari.

Elke drie weken een coachgesprek.

Invulling vanuit Qompas: mijn vertrekpunt, persoonstypetest bovenbouw (wensen en waarden), jouw keuzestijl

Oriëntatie op de arbeidsmarkt: kick-off studiekeuze (verplicht)

Loopbaanplanning: Competentietest, verplicht bezoek (met verslag) aan een Open Dag of meeloopdag van een HBO

Begeleiding: Elke drie weken een coachgesprek.

Leerjaar 4 (vwo)

Zelfkennis: Ontwikkelgesprek aan het begin van het schooljaar en medio Februari.
Elke drie weken een coachgesprek.

Invulling vanuit Qompas: mijn vertrekpunt, persoonstypetest bovenbouw (wensen en waarden), jouw keuzestijl

Oriëntatie op de arbeidsmarkt: kick-off studiekeuze Zoetermeer (verplicht)

Loopbaanplanning: Invulling vanuit Qompas: mijn netwerk
verplicht bezoek (met verslag) aan een Open Dag of meeloopdag van een HBO of universiteit

Begeleiding: Elke drie weken een coachgesprek.

Invulling vanuit LOB: doorstroom naar MBO (coaches informeren)

Leerjaar 5 (havo)

Zelfkennis: Ontwikkelgesprek aan het begin van het schooljaar en medio Februari.
Elke drie weken een coachgesprek.

Invulling vanuit Qompas: leven als student, het studentenleven, interesseltest

Oriëntatie op de arbeidsmarkt: kick-off studiekeuze Zoetermeer (facultatief)
beroepentest bovenbouw, interview met beroepsoefenaar

Loopbaanplanning: loopbaandossier + keuzegesprek in ontwikkelgesprek,
opleidingen vergelijken.

verplicht bezoek (met verslag) aan een Open Dag of meeloopdag van een HBO

Begeleiding: Elke drie weken een coachgesprek.

Keuzemoment: studiekeuze / doorstroom

Leerjaar 5 (vwo)

Zelfkennis: Ontwikkelgesprek aan het begin van het schooljaar en medio Februari.
Elke drie weken een coachgesprek.

Oriëntatie op de arbeidsmarkt: kick-off studiekeuze Zoetermeer (facultatief)

Loopbaanplanning: PRE-University TU Delft, PRE-University Classes en College universiteit Leiden, verplicht bezoek (met verslag) aan een Open Dag of meeloopdag van een HBO.

Begeleiding: Elke drie weken een coachgesprek.

Leerjaar 6 (vwo)

Zelfkennis: ontwikkelgesprek aan het begin van het schooljaar en medio Februari.
Elke drie weken een coachgesprek.

Invulling vanuit Qompas: leven als student, het studentenleven, interesseltest

Oriëntatie op de arbeidsmarkt: beroepentest bovenbouw, interview met
beroepsoefenaar

Loopbaanplanning: PRE-University Classes universiteit Leiden

loopbaandossier + keuzegesprek in ontwikkelgesprek, opleidingen vergelijken.
verplicht bezoek (met verslag in Qompas) aan een Open Dag of meeloopdag van

een HBO

Begeleiding: Elke drie weken een coachgesprek.

Keuzemoment: studiekeuze

6. LOB-activiteiten

De profielkeuze

In leerjaar 2MH, 3H en 3V maken leerlingen een profielkeuze. In de coachlessen worden de leerlingen geïnformeerd over de verschillende profielen die het Picasso Lyceum aanbiedt. Hiermee wordt in periode 2 gestart. De coach van de klas verzorgt deze lessen. De nodige informatie wordt gedeeld door de decanen in de vorm van een PowerPoint.

Leerlingen geven hun profielkeuze digitaal door, via Zermelo. De profielkeuze is onderdeel van het ontwikkelgesprek van periode 2.

De profielkeuze wordt door de decaan uitgedraaid en aan de coaches gegeven. De coach geeft deze mee aan de leerlingen. Ouders en leerlingen voorzien de profielkeuzeformulieren van een handtekening en leveren deze in bij hun coach, die ze weer aan de decaan geeft.

Vakkencarrousel

De leerlingen uit 2MH, 3H en 3V en hun ouders volgen informatieve workshops/lessen over de nieuwe vakken in de bovenbouw. Deze lessen worden verzorgd door de sectie van het betreffende vak. Voor de mavo; connect, LO2 en BSM. Voor havo/vwo: BSM, bedrijfseconomie, kunst beeldend, maatschappijwetenschappen, NLT en wiskunde A/B.

Zoetermeer On Stage

On Stage is een jaarlijks terugkerend loopbaanevenement waarin leerlingen kennismaken met beroepsbeoefenaars uit diverse sectoren. Het programma bestaat uit twee onderdelen: het Beroepenfeest en de Doe Dag. Tijdens het Beroepenfeest ontmoeten leerlingen vakmensen, voeren zij gesprekken over werk en opleidingsroutes, en leggen zij contact via visitekaartjes. Hieruit volgen 'matches' voor de Doe Dag: een werkbezoek aan een bedrijf naar keuze, waarbij leerlingen een realistische inkijk krijgen in de beroepspraktijk.

Voorafgaand aan On Stage krijgen alle leerlingen een training Junior Networking, waarin zij leren hoe zij zich professioneel presenteren, vragen stellen en netwerken opbouwen. Ook ouders en mentoren worden actief betrokken, onder andere via voorlichtingsmomenten, ondersteuning bij voorbereiding en begeleiding tijdens de Doe Dag.

On Stage draagt bij aan meerdere LOB-doelen: oriëntatie op beroepen, netwerken, zelfpresentatie, en het verbinden van persoonlijke interesses aan de arbeidsmarkt.

Door deze ervaring in te bedden in het programma van leerjaar 3 (vmbo) en eventueel breder, maken we LOB concreet, betekenisvol en persoonlijk.

De beroepsstage

In leerjaar 3 mavo lopen leerlingen een beroepsstage van een week bij een zelfgekozen bedrijf of organisatie. Deze stageweek vindt plaats in dezelfde periode als de reisweek van leerjaar 4, doorgaans in de week voorafgaand aan de herfstvakantie. Leerlingen zijn zelf verantwoordelijk voor het regelen van hun stageplek, wat bijdraagt aan hun zelfstandigheid en netwerkvaardigheden.

Tijdens de stage brengen coaches, of een vervangende docent indien de coach mee is op reis, een stagebezoek. Na afloop maken leerlingen een kort stageverslag waarin zij reflecteren op hun ervaringen, werkzaamheden en wat zij hebben geleerd over het vakgebied en over zichzelf.

De beroepsstage wordt voorafgaand aan het schooljaar toegelicht tijdens een gezamenlijke informatieavond voor ouders en leerlingen. Deze stage vormt een belangrijk onderdeel van het LOB-traject, waarbij leerlingen in een realistische werkomgeving verkennen welke beroepen bij hun interesses en capaciteiten passen.

Connect

De havo en vwo-leerlingen organiseren zelf een studiemarkt voor de leerlingen uit 3H en 3V. Zij maken in duo's een stand waar ze een bepaalde studie aanprijzen. De leerlingen uit de derde klas moeten hier alle nodige informatie vinden; de instroomeisen en benodigde vaardigheden om de betreffende studie te kunnen volgen. Ze leren waar de studie wordt aangeboden en welke voordelen deze studie met zich meebrengt. Van de voorexamenklassen ontvangen ze reclamemateriaal. De stands worden door de leerlingen uit de derde klas en de coaches van de voorexamenklassen beoordeeld.

MBO-markt

In de periode september/oktober nemen alle leerlingen van leerjaar 3 mavo verplicht deel aan de regionale MBO-markt. Deze voorlichtingsmarkt wordt jaarlijks georganiseerd op een van de middelbare scholen in Zoetermeer, waarbij telkens een andere school gastschool is. Tijdens dit evenement presenteren tientallen mbo-scholen zich met een eigen informatiestand.

Leerlingen krijgen hier de gelegenheid om gericht vragen te stellen over opleidingen, toelatingseisen, de inhoud van de studie en mogelijke loopbaanperspectieven. Het bezoek aan de MBO-markt vormt een belangrijk onderdeel van het loopbaanoriëntatieproces: het helpt leerlingen om gericht na te denken over hun vervolgstappen en om beter onderbouwde keuzes te maken.

Na afloop van de markt schrijven de leerlingen een reflectieverslag over hun bezoek. Hierin staan onder andere hun indrukken, vragen, overwegingen en mogelijke

vervolgacties. Dit verslag wordt vervolgens geüpload in hun studiekeuzedossier in Qompas.

De MBO-markt sluit goed aan bij het bredere LOB-programma van de school: het biedt leerlingen een breed en realistisch beeld van de mogelijkheden binnen het middelbaar beroepsonderwijs en stimuleert actieve en gerichte oriëntatie op de toekomst.

Kick-off studiekeuze Zoetermeer

De kick-off studiekeuze Zoetermeer is een samenwerking van de Zoetermeerse scholen. Dit is een combinatie van een HO-markt en een presentatieavond waarbij alle hogescholen, universiteiten en overige instanties worden uitgenodigd. Voor alle instellingen is een kraampje op de markt. Zij mogen zich ook aanmelden voor een grote clusterpresentatie, waarin verschillende clusters een presentatie mogen geven. Hier komen verschillende opleidingen aan bod. Bezoek aan de kick-off is verplicht in 4 havo en 4 vwo. Leerlingen schrijven naar aanleiding van hun bezoek aan de kick-off een (reflectie)verslag in Qompas, voor hun studiekeuzedossier.

Het Picasso Lyceum is eens in de vier jaar gastheer van de *kick-off* studiekeuze Zoetermeer, de eerstvolgende keer is dat in schooljaar 28/29. In schooljaar 26/27 is de decaan havo/vwo ondersteunend aan de decaan van het ONC Parkdreef, die dan gastheer is.

De kick-off studiekeuze vindt plaats op de derde donderdag van september.

Bezoek open dag of meeloopdag

Aan leerlingen van klas 4 en hoger vragen we om jaarlijks een open huis of meeloopdag te bezoeken. Het maken van een weloverwogen studiekeuze is voor leerlingen een belangrijk en vaak complex proces. Open dagen en meeloopdagen spelen hierbij een essentiële rol. Tijdens deze activiteiten krijgen leerlingen de gelegenheid om een realistisch beeld te vormen van opleidingen, onderwijsinstellingen en studierichtingen. Zij maken kennis met de inhoud van de opleiding, de sfeer op de locatie en de wijze van lesgeven.

Ouders kunnen hier via de website bijzonder verlof voor aanvragen.

Dit verzoek komt bij de decaan terecht, die controleert of dit verlof conflicteert met de agenda van het Picasso Lyceum. Dit verlof wordt alleen goedgekeurd tijdens reguliere schoolweken.

Maatschappelijke stage

De maatschappelijke stage biedt leerlingen de kans om op een laagdrempelige manier kennis te maken met vrijwilligerswerk en zich in te zetten voor de samenleving. Door een aantal uren actief mee te draaien in bijvoorbeeld een verzorgingshuis, buurthuis of sportvereniging, ontdekken leerlingen wat het betekent om verantwoordelijkheid te nemen, samen te werken en van betekenis te zijn voor

anderen. Dit draagt bij aan hun persoonlijke ontwikkeling en vergroot hun maatschappelijke bewustzijn.

De maatschappelijke stage bedraagt 40 uur en wordt in het voorexamenjaar havo of vwo uitgevoerd.

De verslaglegging van de maatschappelijke stage wordt door de leerling in Qompas geborgd. De coördinator maatschappelijke stage is verantwoordelijk voor de inhoud en planning van deze stages. De coach neemt de verslaglegging over in Magister.

PRE-University

Het Picasso Lyceum is onderdeel van het samenwerkingsverband PRE-University van de universiteit Leiden en de Technische Universiteit Delft. Zij bieden verschillende programma's aan voor vwo-leerlingen.

Het Picasso Lyceum stelt de volgende voorwaarden;

- Leerlingen dienen voor aanmelding **schriftelijk** toestemming te vragen bij de teamleider *en* decaan havo/vwo.
 - Een leerling krijgt akkoord op deelname wanneer hij/zij aantoonbaar met gemak het vwo aankan
- Leerlingen mogen aan één Pre-University programma tegelijk deelnemen.
- Bij toelating tot één van de Pre-University programma's, is de leerling 100% aanwezig

PRE-University classes

De PRE-University classes worden aangeboden door de universiteit Leiden. Leerlingen uit 4, 5 en 6 vwo mogen zich aanmelden voor een PRE-University-class. Dit aanbod geldt alleen voor leerlingen die het vwo goed aankunnen en een extra programma naast hun reguliere schoolwerk willen volgen. In september wordt het aanbod gepubliceerd, er is binnen alle clusters van de universiteit minimaal twee classes. De clusters van de universiteit Leiden zijn; bèta, taal & cultuur, mens & samenleving, aarde en kunst.

Leerlingen melden zich in november aan via de universiteit en geven de decaan havo/vwo op als contactpersoon. Wanneer de uitslag bekend is, deelt de decaan deze schriftelijk met de leerling.

De classes vinden plaats tussen januari en april op de locatie Leiden of Den Haag. Het aantal bijeenkomsten ligt tussen de 4 en de 8 en betreft altijd een dagdeel. De universiteit geeft aan de decaan door wanneer de classes plaatsvinden. De decaan zorgt voor de nodige vrijstelling van lessen om de classes te kunnen volgen. Het is aan de leerling om gemiste lesstof zelf weer in te halen.

Het Picasso Lyceum betaalt de schoolbijdrage. De ouderbijdrage (€75) en reiskosten van en naar de universiteit zijn voor eigen rekening.

De meest actuele informatie over de classes is te vinden op de website; [Pre-University Classes - Universiteit Leiden](#)

PRE-University college

Voor het PRE-University college mag de school leerlingen uit 4 vwo voordragen om deel te nemen. Voorgedragen leerlingen mogen zich tot half juni aanmelden voor één of twee jaar studeren aan de universiteit.

In september ontvangt de decaan een overzicht van de door de selectiecommissie wie er is toegelaten. Het college wordt gevolgd in 5 (en 6) vwo. De meest actuele informatie is te vinden op de website; [Pre-University College - Universiteit Leiden](#)

PRE Den Haag

PRE Den Haag biedt een programma van één middag gedurende één schooljaar (oktober – juni). De leerling zit dan in 5 vwo. Bij het behalen van hun certificaat ontvangen leerlingen 8 studiepunten, inzetbaar in bij hun vervolgopleiding. De kosten bedragen € 225 (excl. reiskosten naar de universiteit) en zijn voor eigen rekening. Op de website van de PRE-classes is het mogelijk om een beurs aan te vragen.

Gedurende het hele programma werken leerlingen aan *Learning my way*, waarin zij seminars voor persoonlijke ontwikkeling volgen. De rest van het programma is verspreid over 3 periodes;

- Periode 1 (oktober – december); **Design thinking lab**
Tackel een probleem in de stad en presenteer de oplossing.
- Periode 2 (januari – maart): **Research 101**
Ontdek de *do's* en *don'ts* van een goede onderzoeksopzet.
- Periode 3 (april – juni): **explore, connect, belong**
Ontwikkel essentiële skills voor binnen en buiten het klaslokaal

PRE Leiden

PRE Leiden biedt een programma van één middag gedurende twee schooljaar; de leerling zit dat in 5 en 6 vwo. Bij het behalen van hun certificaat ontvangen leerlingen 15 studiepunten, inzetbaar in bij hun vervolgopleiding. De kosten bedragen € 225 per jaar (excl. reiskosten naar de universiteit) en zijn voor eigen rekening. Op de website van de PRE-classes is het mogelijk om een beurs aan te vragen.

Het programma van het eerste collegejaar is over drie periodes verspreid;

- Periode 1 (oktober – december); kennis maken met de wetenschap
Leer alles over wetenschap en de verschillende disciplines.
- Periode 2 (januari – maart): verdiepen in de wetenschap
Kies twee vakgebieden om beter te leren kennen.
- Periode 3 (april – juni): wetenschap en samenleving
Ontdek hoe samenleving en wetenschap verbonden zijn

Het tweede collegejaar bestaat uit twee periodes;

- Periode 1 (oktober – december); **zelf onderzoek doen**
Die zelf een volledig onderzoek en maak een onderzoeksverslag
- Periode 2 (januari – maart): **wetenschaps-communicatie**
Presenteer resultaten op een creatieve manier

Pre-University Programma Delft

De TU Delft biedt het Pre-University programme voor leerlingen uit 5 vwo, met een Natuur-profiel (NG / NT). De universiteit richt zich op leerlingen met interesse voor maatschappelijke vraagstukken, die willen leren hoe zij hier hun bètakennis voor in kunnen zetten.

De TU-Delft werkt met een gecombineerd programma;

Fase 1: kick-off event → voor iedereen die zich aanmeldt

Leerlingen volgen hoor of werkcolleges over academische- en ingenieursvaardigheden.

Fase 2: pre-University online courses → voor iedereen die deelnam aan fase 1
Leerlingen volgen online colleges en maken opdrachten.

Fase 3: on campus tracks → voor iedereen die werd geselecteerd

De selectie vindt plaats op basis van een door de leerling geschreven motivatiebrief én een getekende toestemming van de school. Na uitnodiging voor de selectie kan de leerling aangeven naar welke twee *tracks* de voorkeur uitgaat. Hier houdt de TU rekening mee bij het maken van de indeling (dit biedt echter geen garanties).

Op vier hele dagen in de maanden maart/april gaat de leerling naar de TU Delft om op de campus lessen te volgen. Afhankelijk van de track krijgt de leerling (werk)colleges en/of practica. In iedere track wordt in een groep naar een eindopdracht over een probleem of kwestie toegewerkt.

De meest actuele informatie is te vinden op de website van de universiteit;

www.tudelft.nl/pre-university

Pré-HBO

Leerlingen in 4-havo die extra uitdaging zoeken. Bij PRÉ HBO van Hogeschool Leiden ga je een jaar lang proeven hoe het is om te studeren aan de hogeschool. De leerlingen: volgen werkcolleges, ontdekken waar hun talenten liggen en maken kennis met het doen van onderzoek.

7. Loopbaangerichte omgeving

Een loopbaangerichte leeromgeving helpt leerlingen om na te denken over hun toekomst, hun interesses te verkennen en betekenis te geven aan wat zij op school leren. Leerlingen die het gevoel hebben dat wat zij doen ertoe doet, raken vaker intrinsiek gemotiveerd. Ze zien het nut van de lesstof, begrijpen hoe school bijdraagt aan hun ontwikkeling en toekomstmogelijkheden, en worden daardoor actiever eigenaar van hun leerproces.

Loopbaangericht onderwijs sluit aan bij de vraag van veel jongeren: “*Waar doe ik dit voor?*” Door structureel ruimte te bieden aan oriëntatie op studie en werk, oefenen leerlingen niet alleen met vaardigheden, maar ontwikkelen zij ook zelfkennis, zelfvertrouwen en toekomstgericht denken.

Hoe kunnen wij de loopbaangerichte omgeving vormgeven?

Een loopbaangerichte omgeving hoeft niet te ontstaan vanuit grote veranderingen. Vaak gebeurt er al veel. Door samen te kijken naar wat er al is, kunnen we gericht versterken en aanvullen.

Vanaf schooljaar 2027-2028 gaan de nieuwe kerndoelen en examenprogramma's van start. Voor alle vakken en niveaus is daar de volgende eindterm aan toegevoegd:

De leerling legt verbanden tussen ervaringen, persoonlijke interesses en kwaliteiten, vervolgopleidingen en toekomst. (E)

Het gaat hierbij om;

- verkennen van de betekenis, relevantie en rol van het [schoolvak] in de maatschappij
- oriënteren op sectoren, beroepen en vervolgopleidingen waarin kennis van en vaardigheden [van het vak] relevant zijn
- verwoorden van de eigen kwaliteiten en interesses passend bij [het vak]
- reflecteren op opgedane ervaringen in het kader van oriëntatie op leren en werken

Hier zien wij ruimte om LOB explicieter een onderdeel van het PTA per schoolvak te laten zijn. In schooljaar 2026-2027 willen we bij een aantal vakgroepen een kleine pilot-opdracht starten, om zo de logistiek rondom een dergelijke opdracht en de borging in Qompas en beoordeling hiervan in kaart te brengen. Ook kunnen vakgroepen zo laagdrempelig wennen aan de toekomstige situatie en als voorbeeld of inspiratiebron dienen.

Een eerste stap kan zijn in kaart te brengen wat er per vak en per leerjaar al gebeurt op het gebied van loopbaanontwikkeling. Denk bijvoorbeeld aan:

- Het opstellen van een cv of motivatiebrief bij moderne vreemde talen
- Het houden van presentaties over beroepen of interessegebieden bij Engels of maatschappijleer.
- Het toepassen van wiskundige of natuurwetenschappelijke kennis op echte beroepssituaties.
- Het leren plannen van werk en reflecteren op eigen inzet bij coachmomenten.

Concrete voorbeelden om loopbaangericht te werken binnen vakken:

- **Nederlands:** Leerlingen schrijven een sollicitatiebrief gericht op een zelfgekozen bijbaan of toekomstig beroep. Ook kan een les over interviewtechnieken worden ingezet om klasgenoten te bevragen over hun toekomstdromen.
- **Geschiedenis:** Koppelen van historische beroepen aan moderne varianten (bijvoorbeeld: wat doet een archivaris of diplomaat vandaag de dag?) en reflectievragen over eigen interesses.
- **Biologie of scheikunde:** Een project rond beroepen in de zorg, voedselindustrie of milieutechnologie.
- **Kunstvakken:** Portfolio-opbouw en reflectie op persoonlijke stijl en presentatie.
- **Coaching:** Regelmatig terugkerende gesprekken over interesses, doelen en ontwikkeling van vaardigheden zoals plannen en samenwerken.

De kracht zit in de samenhang: wanneer leerlingen op meerdere plekken binnen het curriculum hun interesses leren verkennen, zichzelf leren presenteren, en het nut van leren ervaren, groeit hun zelfinzicht en motivatie. Als school kunnen we het draagvlak vergroten door bewustwording te creëren bij collega's, ruimte te bieden voor initiatieven, en successen te delen.

In ontwikkeling

Een loopbaangerichte omgeving is geen vast stramien dat opgelegd wordt, maar een keuze die we samen kunnen maken — stap voor stap, vanuit wat er al is en met oog voor waar we naartoe willen.

Vanuit het decanaat zien wij het versterken van een loopbaangerichte leeromgeving als een waardevolle ontwikkeling. Het biedt leerlingen meer houvast in hun keuzes en stimuleert hun motivatie door betekenis te geven aan het leren. Tegelijkertijd realiseren we ons dat dit geen verandering is die van vandaag op morgen gerealiseerd kan worden. Het vraagt tijd, overleg en betrokkenheid van secties om ruimte te maken voor loopbaanontwikkeling binnen het eigen vakgebied.

We zien dit dan ook niet als een afgerond plan, maar als een vraagstuk dat we de komende jaren samen verder willen verkennen. De prioritering van dit thema én het creëren van draagvlak beginnen bij het gesprek binnen de schoolleiding en het bredere team. Alleen zo kunnen we samen bepalen wat passend, haalbaar en wenselijk is binnen onze schoolcontext.

8. In-, uit-, en doorstroom

Mavo

Leerlingen kunnen op de volgende manieren instromen op de mavo;

- Zij stromen uit de onderbouw door vanuit de brugklas naar 2MH of 2HV door naar 3h enz.
- Zij stromen af vanuit de havo
- Zij stromen in vanuit een andere school

Uitstroom

Na het behalen van het Mavodiploma zijn de leerlingen verplicht om nog onderwijs te gaan volgen. <https://wetten.overheid.nl/BWBR0002628/2024-01-01#Paragraaf2a>

De leerlingen stromen na de Mavo door naar het MBO of naar 4 Havo. De leerlingen zijn allemaal verplicht om zich in te schrijven bij een MBO. De coach gaat hier het gesprek over aan met de leerling, en houdt in de gaten of deze inschrijving ook gebeurt.

De inschrijving wordt geregistreerd in Voroc. In dit systeem kunnen ook de gemeente en de MBO's. De coaches maken doorstroomformulieren in Voroc aan, die de leerlingen kunnen meenemen naar het intakegesprek van het MBO. De coaches maken deze in December aan, maar hoeven deze dan nog niet volledig in te vullen. Dit gaat in samenwerking met de leerling.

De leerlingen hebben tot 1 April plaatsingsrecht op een MBO. Alle 4 Mavo leerlingen moeten zich voor 1 April ingeschreven hebben bij een MBO instelling. De coach controleert dit.

Doorstroom naar de havo

In het geval dat een leerling zijn Mavodiploma met 7 vakken behaald heeft de leerling doorstroomrecht. De leerling mag dan doorstromen naar 4 havo.

Leerlingen geven bij hun coach aan de wens voor doorstroom te hebben.

Dit wordt door de coach bij de **voortgangsvergadering van periode 2** aan de teamleider en decaan doorgegeven. De decaan neemt contact op met de leerling om de pakketkeuze voor 4 havo te bevestigen.

Havo

- Leerlingen kunnen op de volgende manieren instromen op de havo; zij stromen uit de onderbouw door vanuit de brugklas naar 2MH of 2HV door naar 3H enz.
- zij stromen af vanuit het vwo
- zij hebben een mavodiploma met 7 vakken behaald en beroepen zich op doorstroomrecht naar de havo

Uitstroom

Leerlingen kunnen vanuit de havo uitstromen wanneer zij; een plaatsingsbewijs naar 4 havo hebben of wanneer zij hun havodiploma hebben behaald.

Leerlingen met een plaatsingsbewijs naar 4 havo mogen zich aanmelden voor een MBO4 opleiding.

Voor het MBO geldt plaatsingsrecht bij inschrijving voor 1 april. De decaan mavo is het aanspreekpunt voor de leerlingen die willen doorstromen naar het MBO.

Leerlingen met een havodiploma hebben een startkwalificatie en zijn niet meer leerplichtig. Leerlingen die zich vóór **1 mei** aanmelden bij de hogeschool hebben plaatsingsrecht en zijn gegarandeerd van een plekje binnen de studie naar keuze. Leerlingen kunnen zich via Studielink, per studiejaar, voor maximaal 4 opleidingen aanmelden. Hiervan mogen maximaal 2 opleidingen een *numerus fixus* hebben.

Vavo

Als een leerling zakt voor het eindexamen mag hij ervoor kiezen zich te laten uitbesteden aan het volwassenenonderwijs. Hierbij gelden de volgende eisen;

- de leerling is op **1 oktober** van dat schooljaar jonger dan 18 jaar oud*
- de leerling volgt maximaal 3 vakken aan de vavo

Een leerling van 18 jaar en ouder kan zich wel zelf aanmelden voor de vavo. Uitbesteding is dan niet meer mogelijk.

Doorstroom naar het vwo

Een leerling mag zich, na het behalen van zijn havodiploma, beroepen op het doorstroomrecht havo/vwo. Dit betekent dat leerlingen zonder voorwaarden door mogen stromen naar het vwo.

Leerlingen geven bij hun coach aan de wens voor doorstroom te hebben.

Dit wordt door de coach bij de **voortgangsvergadering van periode 2** aan de teamleider en decaan doorgegeven. De decaan neemt contact op met de leerling om de pakketkeuze voor 5 vwo te bevestigen.

Vwo

Leerlingen kunnen op de volgende manieren instromen op het vwo;

- zij stromen uit de onderbouw door vanuit de brugklas naar 2HV naar 3V enz.
- zij hebben een havodiploma behaald en beroepen zich op het doorstroomrecht naar het vwo

Uitstroom

Leerlingen met een plaatsingsbewijs voor 4 vwo mogen zich aanmelden voor MBO4. Voor het MBO geldt plaatsingsrecht bij inschrijving voor **1 april**.

Leerlingen met een vwo-diploma hebben een startkwalificatie en zijn niet meer

leerplichtig. Leerlingen die zich vóór **1 mei** aanmelden bij de hogeschool of universiteit hebben plaatsingsrecht en zijn gegarandeerd van een plekje binnen de studie naar keuze. Leerlingen kunnen zich via Studielink, per studiejaar, voor maximaal 4 opleidingen aanmelden. Hiervan mogen maximaal 2 opleidingen een *numerus fixus* hebben.

Vavo

Als een leerling zakt voor het eindexamen mag hij ervoor kiezen zich te laten uitbesteden aan het volwassenenonderwijs. Hierbij gelden de volgende eisen;

- de leerling is op **1 oktober** van dat schooljaar jonger dan 18 jaar oud*
- de leerling volgt maximaal 3 vakken aan de vavo

Een leerling van 18 jaar en ouder kan zich wel zelf aanmelden voor de vavo.

Uitbesteding is dan niet meer mogelijk.

Zie bijlage 6; doorstroomschema; gezakte leerlingen.

Numerus fixus (voor havo en vwo)

Sommige bacheloropleidingen hebben een maximum aantal beschikbare plaatsen.

Dit heet een *numerus fixus*. Voor deze opleidingen is er een selectieprocedure. Op

Studiekeuze123 wordt een actuele lijst van studies met een numerus fixus

bijgehouden; <https://www.studiekeuze123.nl/selectie/welke-opleidingen-hebben-een-numerus-fixus> . Een leerling die zich wil aanmelden voor een *numerus fixus*-opleiding

moet dit doen voor **15 januari**, via Studielink.

Voor de opleidingen geneeskunde, mondzorgkunde, fysiotherapie, verloskunde en tandheelkunde kan een student zich maar bij één hogeschool of universiteit

aanmelden. Studenten mogen zich dus niet voor twee geneeskunde-opleidingen

aanmelden. Maar wel voor geneeskunde en een andere opleiding met een *numerus fixus*.

Cijferlijst decentrale selectie

Voor de aanmelding bij een universiteit (niet hogeschool) is een **cijferlijst decentrale selectie** van de Universiteiten van Nederland (UNL) nodig met hierop de eindcijfers van 5 vwo vermeld. Deze worden op aanvraag van de leerling ingevuld, getekend en geaccordeerd door de decaan. Deze kan vanaf **1 oktober** al worden opgevraagd bij de decaan havo/vwo.

Rangnummers

Op **15 april** ontvangt iedereen die zich heeft aangemeld een rangnummer. Als dit rangnummer binnen het aantal beschikbare plaatsen valt, is de leerling geplaatst. De plaatsing moet binnen twee weken worden geaccepteerd. Gebeurt dit niet, dan gaat de plaats naar de volgende in de ranglijst.

Als een leerling niet direct geplaatst is, dan kan het kan wel zijn dat er later alsnog een plek vrij komt. Op het moment dat iemand zijn plaats bij de opleiding weigert, niet op tijd accepteert of zakt voor zijn (eind)examen, dan komt deze plek vrij voor de volgende persoon op de ranglijst

Omdat een aanmelding bij een *numerus fixus*-opleiding geen sprake is van plaatsingsrecht adviseren wij leerlingen met klem om naast de voorbereidingen van deze aanmelding ook een alternatief plan te vormen om op terug te kunnen vallen.

Vroegtijdig schoolverlaat

De educatiemeter

De gemeente Zoetermeer heeft afspraken gemaakt met alle VO-scholen van Zoetermeer. Op alle Zoetermeerse scholen dient minimaal één persoon gecertificeerd gebruiker van de Educatiemeter te zijn. Op het Picasso Lyceum zijn momenteel de decanen gecertificeerd. Onze aanbeveling is dat ook iemand vanuit de afdeling zorg gecertificeerd is.

De educatiemeter bestaat uit vier tests; de mentale balans, de investeringsmeter, de waardemeter en de professiemeter.

Vanuit het decanaat kan de educatiemeter worden ingezet bij grote vragen rondom een passende profiel-, studie,- of beroepskeuze, die na de coaching nog steeds onbeantwoord blijft.

Geen diploma

Mocht een leerling, die vóór 1 augustus van dat kalenderjaar 16 jaar is, de school zonder diploma verlaten, dan kan deze leerling na de zomervakantie instromen op MBO-1.

Als deze leerling eindexamen Mavo, het schooljaar 4 Mavo of 3 havo heeft gedaan is in sommige gevallen onderzoek voor MBO-2 mogelijk.

9. Rollen en taken

Een goede loopbaanbegeleiding vraagt om samenwerking en afstemming tussen alle betrokkenen: leerlingen, coaches, decanen, vakdocenten, ouders en schoolleiding. Elk van deze partijen speelt een eigen, essentiële rol in de loopbaanontwikkeling van leerlingen. Hieronder worden de taken per rol toegelicht.

Schoolleiding

De schoolleiding faciliteert de voorwaarden voor een krachtig en doorlopend LOB-programma. Dit houdt in dat er ruimte is in het rooster voor LOB-activiteiten, dat coaches en decanen voldoende tijd krijgen om hun taken goed uit te voeren, en dat er budget beschikbaar is voor LOB-trainingen, activiteiten als On Stage, en deelname aan bijvoorbeeld de MBO-markt en Kick-off Studiekeuze Zoetermeer.

De schoolleiding zorgt daarnaast voor beleidsmatige inbedding van LOB binnen de bredere schoolontwikkeling en houdt zicht op de uitvoering en evaluatie van het LOB-beleid. In samenwerking met de decanen wordt jaarlijks bekeken welke middelen en tijdsinvestering nodig zijn, zodat dit vanaf schooljaar 2026–2027 structureel in de begroting kan worden opgenomen.

Decanen

Het Picasso Lyceum kent een tweedelijns decanaat. De decanen zijn verantwoordelijk voor de coördinatie en inhoudelijke lijn van het LOB-programma binnen de school. Zij stellen het beleid op, bewaken de doorgaande leerlijn van leerjaar 1 t/m 6 en zorgen voor samenhang tussen verschillende activiteiten, zoals On Stage, de MBO-markt, kick-off studiekeuze, gastlessen, PRE-university en beroepsstages.

Daarnaast ondersteunen decanen coaches bij het voeren van loopbaangesprekken, bieden zij trainingen en informatie aan (zoals de Qompas-trainingen voor nieuwe coaches), en onderhouden zij contacten met externe partners, zoals bedrijven, vervolgonderwijs en stage-aanbieders.

Decanen spelen een belangrijke rol in het verzamelen en analyseren van gegevens rondom studiekeuzes, doorstroom en uitval, en geven hierop onderbouwde adviezen aan de schoolleiding en teams.

In bijlage 5 is het jaarprogramma voor de decanen opgenomen.

Coaches

De coach speelt een centrale rol in de loopbaanontwikkeling van leerlingen. Als eerste aanspreekpunt begeleidt de coach de leerling in het proces van zelfontdekking, keuzes maken en toekomstgericht denken. Een belangrijk onderdeel hiervan zijn de coachgesprekken, waarin niet alleen het welzijn en de voortgang van de leerling worden besproken, maar waarin ook ruimte is voor verdiepende

loopbaangesprekken. In deze gesprekken wordt samen gereflecteerd op ervaringen, talenten, interesses en ambities.

De coach helpt de leerling om deze inzichten te verbinden aan mogelijke vervolgkeuzes binnen en buiten het onderwijs. Dit houdt o.a. ook in dat de coach goed geïnformeerd is over de voortgangsrichtlijnen, vakkenpakketten en doorstroomopties. In de examenklassen is het noodzakelijk dat de coach in de gaten houdt welke leerlingen willen doorstromen naar een volgend niveau.

Daarnaast is de coach verantwoordelijk voor het gebruik van Qompas. Hierin houdt de leerling zijn of haar loopbaandossier bij – met reflectieopdrachten, keuzes, ervaringen en verslagen van gesprekken. De coach begeleidt leerlingen bij het invullen van dit dossier, geeft feedback en bewaakt de voortgang. Zo ontstaat een doorlopende lijn in de loopbaanontwikkeling, die zichtbaar en inzichtelijk is voor zowel de leerling als de school.

Door deze combinatie van persoonlijke begeleiding en structuur zorgt de coach voor een stevig fundament in het LOB-traject. Hij of zij draagt eraan bij dat elke leerling met zelfvertrouwen, zelfkennis en richting zijn of haar toekomst tegemoet gaat.

Talentbegeleiders

De talentbegeleiders van het Picasso Lyceum nemen de begeleidende rol van (aspirant) deelnemers aan de verschillende PRE-programma's op zich. De organisatorische en informatieve rol ligt bij de decaan havo/vwo.

Vakdocenten

Onderbouw

In de onderbouw leggen vakdocenten mede de basis voor loopbaanontwikkeling. Zij laten leerlingen kennismaken met vakinhoudelijke thema's, werkvormen en vaardigheden die in latere leerjaren van belang zijn. Door verbinding te leggen tussen hun vak en de wereld buiten school (via projecten, gastlessen of praktijkvoorbeelden), dragen zij bij aan de oriëntatie van leerlingen op beroepen en sectoren.

Docenten in de onderbouw kunnen daarnaast waardevolle observaties delen met coaches of decanen over talenten of interesses die zij bij leerlingen signaleren. Zo ontstaat een breder beeld van de leerling.

Profielkeuzeprocess

Vakdocenten zijn vraagbaak en vakexpert. Zij kennen het vakgebied als geen ander en kunnen leerlingen enthousiasmeren door de relevantie en toepassingen van hun vak te laten zien. Door persoonlijke voorbeelden, vakgerichte opdrachten en gesprekken kunnen zij leerlingen motiveren en inspireren, wat helpt bij het maken van een bewuste profielkeuze.

Tijdens de profielkeuze staan leerlingen voor een belangrijke beslissing: welke vakken neem ik mee naar de bovenbouw, en welke sluit ik af? Vakdocenten hebben

hierin een adviserende taak. Zij geven een eerlijk en onderbouwd advies over de vraag of een leerling voldoende aanleg, inzet en interesse toont om examen te doen in hun vak. Daarnaast is het hun verantwoordelijkheid om leerlingen goed te informeren over de inhoud en werkwijze van het vak in de bovenbouw: wat verandert er, welke thema's worden behandeld, en welke vaardigheden worden aangescherpt?

Studiekeuzeproces

Ook in de bovenbouw blijven vakdocenten een belangrijke rol spelen in het LOB-traject. Zij ondersteunen leerlingen bij het concretiseren van hun opleidingskeuze, bijvoorbeeld door praktijkvoorbeelden te geven van beroepen die met hun vak samenhangen of door opdrachten te koppelen aan realistische beroepssituaties. Op deze manier dragen zij bij aan de verdieping van de loopbaanontwikkeling.

Leerlingen

De leerling is eigenaar van zijn of haar loopbaanontwikkeling. Binnen het LOB-programma krijgt iedere leerling handvatten aangereikt om te reflecteren, keuzes te verkennen, vragen te stellen en stappen te zetten richting de toekomst. De leerling houdt zijn of haar voortgang bij in het Qompas-dossier en voert gesprekken met de coach over ervaringen, inzichten en ambities.

De verantwoordelijkheid van de leerling groeit mee met de leerjaren. In de onderbouw ligt de nadruk op oriëntatie en ontdekken, in de bovenbouw op keuzes maken, verdiepen en uitvoeren. Activiteiten zoals On Stage, de beroepsstage en de MBO-markt vragen van de leerling een actieve en onderzoekende houding.

Ouders

Ouders zijn onmisbare partners in de loopbaanontwikkeling van hun kind. Zij kennen hun kind goed en kunnen thuis het gesprek voeren over interesses, passies en keuzemogelijkheden. De school betreft ouders actief bij het LOB-traject, o.a. via informatieavonden, oudernieuwsbrieven, ouderopdrachten in de loopbaandossiers en gesprekken met coaches.

Bij evenementen als On Stage worden ouders nadrukkelijk uitgenodigd om als beroepsbeoefenaar of begeleider een bijdrage te leveren. Ook kunnen zij hun netwerk inzetten om stages of werkbezoeken mogelijk te maken. Zo wordt loopbaanontwikkeling een gezamenlijke verantwoordelijkheid van leerling, school en thuisfront.

10. Professionalisering

Decanen

Om de kwaliteit van het decanaat op peil te houden is gespecificeerde (bij)scholing noodzakelijk. *Biond* biedt verschillende trainingen voor decanen, van starters tot gevorderden. Gezien het decanaat nu door jonge decanen wordt gedraaid en de ambities van het team zien wij de noodzaak decanen zo veel mogelijk te scholen. Dit in de vorm van de starters cursus voor decanen (1 keer havo/vwo en 1 keer mavo), de verdiepende cursus en ten slotte een cursus specifiek gericht op LOB (de leraar als loopbaanbegeleider of samen werken aan LOB) of het keuzeprocess (gericht leren kiezen).

De huidige decanen (OSS en ZEI) zijn allebei gecertificeerd gebruikers van de Educatiemeter. Dit certificaat is een jaar geldig. Dat betekent dat de jaarlijkse opfriscursus moet worden gevolgd voor her-certificering. De gemeente Zoetermeer betaalt deze cursus.

Wanneer er een nieuwe decaan komt, is het wenselijk dat deze ook gecertificeerd gebruiker wordt. Een samenwerking met het ondersteuningsteam is hierin ook noodzakelijk, in geval van onbekende zorgcasussen.

Vakdocenten

Op dit moment zijn veel vakdocenten nog beperkt op de hoogte van het profiel- en studiekeuzeprocess dat leerlingen doorlopen. Hoewel zij een cruciale rol spelen in de ontwikkeling van leerlingen, blijft de koppeling tussen hun vakinhoud en de loopbaanvragen van leerlingen vaak onderbelicht.

Een eerste stap om dit te versterken, is het organiseren van een informatieve bijeenkomst waarin docenten inzicht krijgen in het keuzeprocess, de rol van LOB en de manier waarop zij daarin kunnen bijdragen.

Daarnaast biedt het kansen om te werken aan een meer loopbaangerichte leeromgeving. Door binnen lessen aandacht te besteden aan de toepassing van vakken in studie en beroep, kunnen docenten leerlingen helpen ontdekken wat bij hen past. Zo wordt loopbaanontwikkeling geen losstaand traject, maar een geïntegreerd onderdeel van het onderwijs.

11. Ouders-verzorgers en alumni

Klankbordgroep

Ouders en verzorgers spelen een belangrijke rol in de loopbaanontwikkeling van hun kind. Ze kennen hun kind goed, denken mee bij studiekeuzes en zijn vaak de eersten bij wie leerlingen terecht kunnen met vragen, twijfels of ambities. Wij willen deze rol versterken en beter benutten in onze LOB-structuur.

Daarom willen we in schooljaar 2026-2027 de ouderklankbordgroep over LOB bevragen. Deze groep ouders denkt actief mee over de inhoud, communicatie en aansluiting van ons LOB-beleid bij de belevingswereld van leerlingen én ouders.

We zien dit als een kans om ons programma te verrijken met ervaringen en inzichten van ouders, en om de verbinding tussen thuis en school verder te versterken.

Het doel is om de ouderklankgroep in schooljaar 2026-2027 jaarlijks te betrekken in/bevragen over ons LOB-programma.

Netwerk

Daarnaast willen we in een ouder- en alumninetwerk opzetten. Oud-leerlingen en ouders kunnen een waardevolle rol spelen in de oriëntatie en motivatie van huidige leerlingen. Zij kunnen bijvoorbeeld deelnemen aan voorlichtingsavonden, meeloopdagen of klassenbezoeken, waarin zij vertellen over hun studiekeuze, loopbaanpad of ervaringen in het hoger onderwijs of op de arbeidsmarkt. Hun verhalen maken toekomstbeelden concreter en herkenbaarder voor leerlingen. Oud-leerlingen kunnen ook hun ervaringen delen over het studentenleven. Ouders-verzorgers kunnen daarbij ook nog eens een bron van stage- of werkgelegenheid zijn.

Door deze twee nieuwe initiatieven – de ouderklankgroep en het netwerk – willen we het LOB-programma verder verdiepen en verbreden. Zo maken we nog beter gebruik van de kennis, ervaringen en betrokkenheid van onze eigen gemeenschap

12. Externe partijen

Instantie	naam	MHV	contactgegevens
Decanen van Zoetermeer			
Alfrink College	Roos Hartinga	H/V	decanen@alfrink.nl
	Désirée de Roode	H/V	decanen@alfrink.nl
Erasmus College	Wanda van de Beek	H/V	decanen@erasmuscollege.nl
	Suzanne Kuhry	H/V	decanen@erasmuscollege.nl
	Anat Nobel	M	anobel@erasmuscollege.nl
ONC Clauslaan			
ONC Parkdreef	Jurrian Bremmer	H/V	j.bremmer@onc.unicoz.nl
	Natalia Memeo	H/V	n.memeo@onc.unicoz.nl
	Stefan Rademakers	M	s.rademaker@onc.unicoz.nl
Motion Beweeg College	Renate Willeboer	M	r.willeboer@motionbeweegcollege.nl
Dilemma Academie (educatiemeter)			
Backoffice			backoffice@dilemmagroep.nl
			038 45 33 925
Qompas			
Adviseur VO	Noortje Kelder		nam@qompas.nl
Senior adviseur onderwijs (visie)	Cindy Beemsterboek		ccam@qompas.nl
TU Delft			
Pre-University	Science Centre Delft	V	pre-university@tu-delft.nl
			www.tudelft.nl/pre-university
Universiteit Leiden Honours Academy			
PRE-Classes		V	preclasses@ha.leidenuniv.nl
PRE-College		V	pre@ha.leidenuniv.nl
Zermelo			
Helpdesk			Info@zermelo.nl
			071 524 00 86
Zoetermeer On Stage			
Projectleider	Nicole Hofland		mail@zoetermeeronstage.nl

Bijlagen

Bijlage 1: voorbeeld profielkeuzedossier

Bijlage 2: voorbeeld studiekeuzedossier

Bijlage 3: doorlopend programma in Qompas mavo

Bijlage 4: doorlopend programma in Qompas havo/vwo

Bijlage 5: jaaragenda en checklist LOB

Bijlage 6; doorstroomschema bij gezakte leerlingen

Bijlage 1: voorbeeld profielkeuzedossier

Mijn loopbaandossier
01-07-2025

Naam: Jessy de Vries

Klas: 3B

Schooljaar: 2024/2025

Mentor: Meneer van Bruggen

Mijn profielkeuze

Gemeenschappelijk deel

✓ Nederlands

✓ Engels

✓ Maatschappijleer

✓ Culturele kunstzinnige vorming

✓ Lichamelijke opvoeding

Profielvakken

✓ Scheikunde

✓ Biologie

✓ Wiskunde A

Keuzevakken

✓ Natuurkunde

✓ Frans

Mijn motivatie

Ik wil graag Biologie of Pedagogische wetenschappen gaan studeren, dus dan moet ik sowieso Biologie hebben. En Scheikunde en Natuurkunde vind ik leuke vakken, maar ik ben niet zo goed in Wiskunde.

Aantekeningen loopbaangesprek

Handtekening
Jessy de Vries

Handtekening
ouder(s)/verzorgers(s)

Handtekening
mentor/decaan

1

36

De profielen

Overweeg ik wel want
Ik vind Biologie een leuk vak en ik ben er ook goed in.

Natuur & Gezondheid

Natuur & Techniek

Overweeg ik wel want
Ik kan hier ook Biologie kiezen en ik vind Scheikunde en Natuurkunde ook heel leuk.

Overweeg ik niet want
Ik ben slecht in Economie en ik wil er later ook niets mee doen.

Economie & Maatschappij

Cultuur & Maatschappij

Overweeg ik niet want
Ik vind Geschiedenis echt geen leuk vak.

Mijn **ouder(s)/verzorger(s)** vinden dat **Natuur en Gezondheid** het beste bij mij past want: Jessie is erg geïnteresseerd in Biologie en Scheikunde, dus een profiel dat hierbij aansluit past het best bij haar.

Redenen voor mij om een vak/profiel **niet** te kiezen:

- Te moeilijk
- Mijn vriend(inn)en kiezen iets anders
- Geen leuke lesstof

Mijn opgeslagen vakken

Ik vind **Biologie** leuk/**belangrijk**, want ik denk dat dat handig is bij mijn studie. Ik vind **Scheikunde** leuk/**belangrijk**, want ik ben er goed in.

Ik vind **Geschiedenis** **niet** leuk, want ik heb er slechte cijfers voor. Ik vind **Nederlands** **niet** leuk, want ik vind de teksten die we moeten lezen altijd saai.

- Interessant voor studie
- Motiveert mij
- Interesseert mij

Mijn hobby's en bijbaantjes

Bijbaantje: Oppassen

Dit vind ik van mijn bijbaantje:

Leuke onderdelen:

Ik vind het leuk om op te passen, om te koken en je krijgt betaald voor iets wat je leuk vindt.

Minder leuke onderdelen:

Als de kindjes huilen omdat ze iets niet willen of iets juist wel willen, en dan moet ik streng zijn en dat vind ik niet zo leuk.

Mijn hobby's:

Sieraden maken, naaien, oppassen en films en series kijken.

Mijn profielkeuze- en vakkentest

Ik vind **interesse** belangrijker dan **waar ik goed in ben**. Ik ben het **eens** met de uitslag van de **profielkeuzetest**.

Over mij

Jij vindt de eigenschappen 'Sociaal', 'Creatief' en 'Leergierig' goed bij jezelf passen, en de eigenschappen 'Bescheiden' en 'Fel' niet bij jezelf passen.

- +++ Sociaal
- +++ Leergierig
- + Rustig
- Volwassen
- Bescheiden

- Creatief +++
- Nuchter ++
- Avontuurlijk +/-
- Ordelijk --
- Fel ---

Mijn eigenschappen

Ik ben best wel sociaal maar ik ben vooral creatief en leergierig.

Mijn verbeterpunten

Ik doe soms best wel chaotisch en ik ben ook slordig.

Mijn profielkeuze

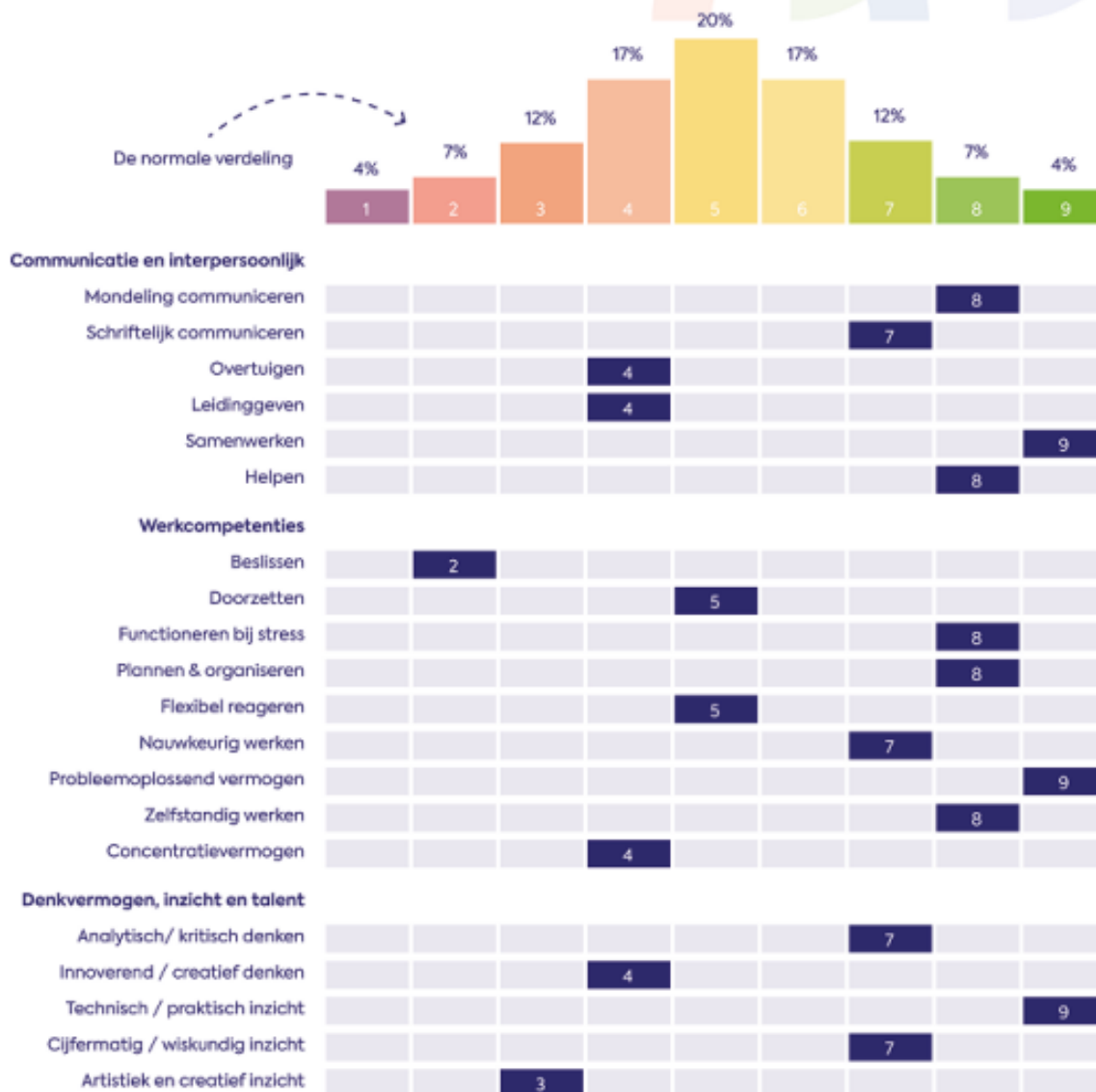
Ik kies waarschijnlijk natuur en gezondheid omdat ik leergierig en creatief ben.

Hoe ik mijn valkullen positief gebruik

- **Chaotisch:** "Ik ben erg creatief, hierdoor kan ik chaotisch overkomen, maar kom ik wel met vernieuwende oplossingen."
- **Dromerig:** "Ik ben creatief en leergierig en soms lijkt het alsof ik dagdroom, maar ik bedenk dan nieuwe ideeën en oplossingen."
- **Eigenwijs:** "Ik ga op mijn doel af, soms vinden mensen mij dan eigenwijs, maar ik krijg daardoor wel dingen gedaan die anderen al opgegeven hadden."

★ Competentietest

Op 25 oktober 2023 heb jij de competentietest gemaakt. Hieronder zie je van elke competentie jouw score. Jouw score geeft aan hoe jij je verhoudt tot een gemiddelde.

🎓 Mbo, hbo en wo

Ik twijfel tussen **hbo** en **wo**, omdat ik de verschillen tussen hbo en wo nog niet zo goed weet.

Beroepstypetest

Type	Ik	Koen	Frank
 Ordelijke analyticus Competenties: Analyseren, Discipline opbrengen, Nauwkeurig werken, Nieuwe dingen leren Valkuilen: Afstandelijk, Controlfreak, Koel	88%	87%	79%
 Ambitieuze arts Competenties: Discipline opbrengen, Doorzetten, Luisteren, Omgaan met druk en stress Valkuilen: Opschepperig, Perfectionistisch, Veeleisend	89%	85%	77%
 Scherpzinnige onderzoeker Competenties: Analyseren, Teksten schrijven, Anderen iets leren, Kritisch denken, Nauwkeurig werken, Nieuwe dingen leren Valkuilen: Aarzelend, Twijfelend	87%	87%	87%
 Plichtsgetrouwe ambtenaar Competenties: Discipline opbrengen, Nieuwe dingen leren, Samenwerken, Sociaalvaardig zijn Valkuilen: Onzeker, Stil, Volgzaam	88%	88%	81%
 Ontwerpde architect Competenties: Creatief denken, Technisch inzicht gebruiken, Zelfstandig werken Valkuilen: Chaotisch, Dromerig, Vaag, Verstrooid	88%	84%	89%
 Vriendelijke leraar Competenties: Beslissen, Inleven in anderen, Anderen iets leren, Sociaalvaardig zijn Valkuilen: Betweterig, Controlfreak	84%	87%	82%
 Dromerige natuurwetenschapper Competenties: Analyseren, Omgaan met druk en stress Valkuilen: Passief, Slordig, Volgzaam	88%	82%	80%
 Gedisciplineerde officier Competenties: Voor jezelf opkomen, Discipline opbrengen, Sociaalvaardig zijn Valkuilen: Udel, Star	88%	82%	78%

Past bij mijn profielkeuze

Vind ik moeilijk in te schatten

Past niet bij mijn profielkeuze

Mijn mening

Ik herken mij het meest in **ontwerpde architect**, want ik ben graag creatief bezig, en ik kan ook goed zelfstandig werken, dus de competenties kloppen wel. De valkuilen kloppen ook wel, want ik kan best chaotisch en dromerig zijn.

Dit viel mij op aan de uitslag:

- Het is best wel hetzelfde, waar ik hoog op scoorde, scoorde Koen mij ook hoog op.
- Ik kan mij het meest vinden in de uitslag van Koen.

Mijn voorlopige profielkeuze

Mijn profielkeuze: Natuur & Gezondheid

Gemeenschappelijk deel	Profielvakken	Extra vakken
✓ Nederlands ✓ Engels ✓ Maatschappijleer ✓ Culturele kunstzinnige vorming ✓ Lichamelijke opvoeding	✓ Scheikunde ✓ Biologie ✓ Wiskunde A	✓ Natuurkunde ✓ Duits

Mijn motivatie

Ik kies N&G omdat ik biologie en scheikunde leuke vakken vind, en ik denk dat biologie wel van pas kan komen als ik ga studeren. Ik twijfel wel nog tussen Duits en Frans.

Feedback op mijn voorlopige profielkeuze

Koen en Monique hebben feedback gegeven op je voorlopige profielkeuze. Je hebt aangegeven dat je het meeste hebt aan de feedback van Koen.

Koen (mijn broer(tje)/zus(je))	1	Monique (mijn ouder/verzorger)	2
Mijn verwachting: • Grotendeels mee eens • Hij wil dat ik Frans kies Gegeven feedback: • Grotendeels mee eens • Ik denk dat Frans en Latijn beter bij je passen dan Duits en Grieks		Mijn verwachting: • Helemaal mee eens • Misschien dat ze zegt dat Frans beter is Gegeven feedback: • Grotendeels mee eens • Ik denk dat je later meer hebt aan Frans, en dat het je makkelijker af gaat.	
"Misschien dat ik net iets anders kies naar aanleiding van feedback, omdat ik denk dat mijn broer wel weet wat handig is om te kiezen"		"Koen heeft de feedback gegeven waar ik het meest mee kan"	

Na de middelbare school

Drie jaar na de middelbare school...

- **Woon** ik in een studentenkamer
- **Studeer** ik pedagogiek of biologie
- **Werk** ik als bijlesdocent
- **Heb** ik een rijbewijs
- **Doe** ik aan sport
- **Kan** ik alles zelf betalen
- **Heb** ik bereikt mijn bachelordiploma

Mijn studies

- +++ Biologie
- +++ Onderwijswetenschappen
- ++ Scheikunde
- ++ Pedagogische wetenschappen
- + Opleidingskunde

Deze opleidingen interesseren mij want ik wil graag iets gaan doen met onderwijs of met biologie en deze studies sluiten hier bij aan.

Zekerheid studiekeuze

75%

Mijn beroepen

- +++ Pedagogen en onderwijskundigen
- +++ Biologen, laboranten, chemisch ingenieurs en natuurkundigen

Van de beroepssector(en) **Pedagogen en onderwijskundigen** lijkt dit aspect mij het leukst: Het werken met kinderen en het verbeteren van onderwijs.

Zekerheid beroepskeuze

25%

Ik heb voor **Pedagogen en onderwijskundigen** een vacature opgezocht. Het profiel **Economie en Maatschappij** past hier volgens mij het beste bij.

Ik wil later iets doen met: **Onderwijs, Kinderen en jongeren, Biologie en/of Zorg en gezondheid.**

Mijn ervaringen

- +++ Over naar de vierde!
- +++ Voetbal competitie gewonnen!
- +++ Interview fysiotherapeut
- ++ Sara helpen met huiswerk
- ++ Interview oom Stefan

11 juni 2025
8 maart 2025
17 januari 2024
30 november 2024
13 oktober 2024

2 september 2024

Achter de schermen bij het kattenasiel

Ik mocht meekijken bij het kattenasiel. Ik zag hoe zij voor de katten zorgen.

2 juni 2025

Trainer van de E'tjes

Ik mag nu training geven aan de kinderen die net met hockey beginnen. Ik vind het leuk om kinderen te trainen.

Legenda - loopbaancompetenties

- Kwaliteitenreflectie – Ontdek je talent**
Ontdekken waar je goed en waar je minder goed in bent. Bij welke opleiding of baan kun je deze talenten het beste gebruiken?
- Motievenreflectie – Ontdek je passie**
Wat vind jij echt leuk om te doen? En waarom vind je dit zo leuk om te doen? Als je dit weet, lukt het je beter de best bij jou passende opleiding of baan te vinden.
- Werkexploratie – Ontdek je werkplek**
Onderzoeken of een opleiding of werkplek past bij jouw talenten en motieven.
- Loopbaansturing – Zelf aan zet**
Om een opleiding of baan te vinden die echt bij je past, moet je zelf aan de slag! Dit kun je op heel veel manieren doen: ga praten met mensen, zoek informatie op internet of regel een stage.
- Netwerken**
De mensen die je kent, waar je mee gewerkt hebt, die bevriend zijn met jouw vrienden; bij elkaar zijn ze je netwerk. Al deze mensen kun je om hulp vragen bij de ontwikkeling van jouw loopbaan (netwerken).

* De iconen zijn door de Loopbaangroep beschikbaar gesteld.

Dit loopbaandossier is een uitgave van:

Qompas
vind je talent

A Qompas BV
P Postbus 1100
2302 BC Leiden

T 071 581 55 81
W qompas.nl
E info@qompas.nl

Bijlage 2: voorbeeld studiekeuzedossier

Mijn loopbaandossier
01-07-2025

Naam: Anna Bakker

Klas: 6C

Schooljaar: 2024/2025

Mentor: Meneer van Bruggen

Dit loopbaandossier gaat over jou! Het is een uitgebreid document waarmee je kunt laten zien wie je bent, wat je kunt en wat je wilt met betrekking tot jouw toekomst. Het bevat de belangrijkste conclusies van de gemaakte opdrachten en testresultaten. Bovendien kun je vastleggen welke relevante ervaringen je hebt opgedaan, wat je van deze ervaringen hebt geleerd en welke verdere stappen je gaat nemen in jouw studiekeuzeproces.

Bespreek dit loopbaandossier met bijvoorbeeld je ouder(s)/verzorger(s), je mentor of decaan. Daarnaast kun je dit dossier gebruiken tijdens een intakegesprek bij je vervolgopleiding. Je kunt er mee laten zien hoe je studiekeuze tot stand is gekomen en wat je concrete verwachtingen van de opleiding zijn.

Mijn studiekeuze

Ik wil de opleiding **Geneeskunde** gaan volgen, omdat ik graag met mensen bezig ben en geïnteresseerd ben in het menselijk lichaam.

Ik ben **heel zeker van mijn keuze**, omdat ik heb ontdekt dat de opleiding past bij wat ik leuk vind.

Zeer positief

Laag risico

Aantekeningen loopbaangesprek

Handtekening
Anna Bakker

Handtekening
ouder(s)/verzorgers(s)

Handtekening
mentor/decaan

Mijn vertrekpunt

Ik heb het profiel **'Natuur en Gezondheid'** gekozen. Ik vond dit een redelijk lastige keuze. Ik verwacht dat het kiezen van een studie moeilijker gaat zijn, omdat ik het lastig vind om belangrijke keuzes te maken.

In de volgende vakken doe ik eindexamen

- ✓ Nederlands
- ✓ Engels
- ✓ Duits
- ✓ Aardrijkskunde
- ✓ Biologie
- ✓ Scheikunde
- ✓ Wiskunde A
- ✓ Natuurkunde

In hoeverre weet je al wat wilt gaan studeren?

Ik twijfel tussen studies die bij mij passen

Mijn netwerk

Hieronder staat iedereen die jou kan helpen (of die jij kunt helpen) met oriëntatie en ontwikkeling voor een studiekeuze.

Henk

De buurman

Mijn vader

Annemarie

Joyce

Opa

Meneer van Bruggen

Mevrouw de Wit

Vriend van mijn vader

Deze mensen zijn onderdeel van jouw netwerk! Wie van deze mensen kan jou helpen bij je eerste stap voor je studiekeuze?
Henk en mijn vader

♥ Mijn wensen en waarden

🍀 Pluk de dag! 🍀

Wat dit citaat over jouw wensen en waarden zegt:

Dat ik het belangrijk vind om er het beste van te maken en niet te ver vooruit te denken.

Wat zegt dit citaat over jouw manier van denken rondom je studiekeuze?

Ik wil iets kiezen wat ik leuk vind om te doen. De opleiding moet leuke vakken hebben.

★ 🧠 Persoonstypetest

Uit de persoonstypetest die je hebt gemaakt op 29 september 2022 blijkt dat jij het meest hebt geantwoord zoals de types **Helper** en **Organisator**.

Je komt het meest overeen met het type **Helper** en **Organisator**

Je komt het minst overeen met het type **Doener** en **Overtuiger**

Ik herken mij het meest in het type **Organisator** en het minst in het type **Doener**, omdat ik liever dingen regel dan het zelf uitvoer.

Waar ik goed in ben

Het meeste trots ben ik op

+++ Creatief denken

Dit vinden mijn ouder(s)/verzorger(s) bij mij passen

+++ Nieuwe dingen leren
+++ Creatief denken
+++ Helpen

Belangrijk voor mijn studie zijn

+++ Nieuwe dingen leren
+++ Helpen
+ Luisteren
-- Discipline opbrengen

Belangrijk voor mijn profielkeuze zijn

+ Nauwkeurig werken
+ Luisteren
- Doorzetten

Beroepentest onderbouw

Deze beroepen passen **goed** bij mij

Docenten, onderzoekers, wetenschappers en onderwijskundigen

Communicatiemedewerkers, journalisten, voorlichters en tolk-vertalers

Hotel, horeca, vrijetijd en toerisme

Deze beroepen passen **redelijk** bij mij

Milieukundigen, chemici, natuurkundigen en life science beroepen

Gezondheidszorg, sport en maatschappelijke dienstverlening

Politie, verkeersvliegers, krijgsmacht en maritieme beroepen

Juridische beroepen, openbaar bestuur en beleidsmedewerkers

Vormgevers, musici, podiumkunsten en beeldend kunstenaars

Economen, adviseurs, managers en administratieve functies

Deze beroepen passen **minder goed** bij mij

ICT'ers en elektrotechnici

Civil ingenieurs, werktuigbouwkundigen, bouwtechnisch ingenieurs en transportmanagers

De richtingen **Docenten, onderzoekers, wetenschappers en onderwijskundigen** en **Milieukundigen, chemici, natuurkundigen en life science** beroepen spreken mij het meeste aan, want ik vind scheikunde en biologie de leukste vakken. Maar ik vind het oppassen op de buurkinderen ook altijd heel leuk, dus daar zou ik ook wel wat mee willen doen.

Interesstest

Jij hebt de interesstest gemaakt op 19 januari 2024. Deze test geeft een top 5 van interesses en bijbehorende studies. Jouw doel voor de interesstest is: een duidelijk(er) beeld van mijn interesses.

 1 Bewegings-therapie	 2 Chirurgie	 3 Ziekten	 4 Patiënten	 5 Menselijk lichaam
--	---	---	--	---

Deze studies vind je **interessant**

Hbo Opleiding tot Fysiotherapeut	Wo Geneeskunde
--	--------------------------

Studies waar je over **twijfelt**

Hbo Medische hulpverlening	Wo Tandheelkunde	Hbo Oefentherapie Cesar
--------------------------------------	----------------------------	-----------------------------------

Deze studies vind je **niet interessant**

Hbo Opleiding Podotherapie	Hbo Opleiding tot Oefentherapeut	Hbo Opleiding voor Ergotherapie
Hbo Mondzorgkunde	Hbo Huidtherapie	Hbo Optometrie

Hoe staat het met jouw doel na de interesstest?

Ik heb nu een duidelijker beeld van de studies die mij interesseren.

Leven als student

Als je gaat studeren, zal er het een en ander gaan veranderen. Dit is hoe jij daar nu over denkt:

Dit blijf ik in mijn vrije tijd doen als ik ga studeren:

Ik blijf hardlopen, want dat vind ik heel fijn om te doen.

Hiermee ga ik (waarschijnlijk) stoppen in mijn vrije tijd:

Ik ga stoppen met gitaarles want daar heb ik dan geen tijd meer voor.

Werk en studie

Ik weet nog niet of ik naast mijn studie ga werken, omdat ik eerst wil kijken hoeveel tijd mijn studie gaat kosten.

Vereniging

Ik wil mij aansluiten bij een studievereniging, omdat ik dan een mooi netwerk kan opbouwen.

Wat moet jij nu nog doen en/of regelen?

Ik moet mij nog inschrijven voor een studie en daar een studievereniging bij zoeken.

Verdiepen in studies

Hbo

Fysiotherapeut

Wo

Geneeskunde

Dit vind je interessant aan deze studies:

Het lijkt me leuk om meer te leren over het menselijk lichaam en om anderen te helpen.

Met mijn profiel word ik:

bij beide studies toegelaten.

Wat je nog moet doen om verder te komen met je studiekeuze:

- Open dagen bezoeken
- Meeloopdagen bezoeken
- Studiefinanciering aanvragen

Beroepentest bovenbouw

Jij hebt de beroepentest gemaakt op 7 november 2024.

Beroepssectoren waar je **zeer hoog** op scoort

Historici en archeologen

Kunsthistorici en museologen

Bewegings- en ergotherapeuten

Beroepssectoren waar je **hoog** op scoort

Sociaal-maatschappelijk werkers

Artsen en medisch specialisten

Personeels- en arbeidsdeskundigen

Verdiepen in beroepen

Kinderarts

Ik vind dat dit beroep goed aansluit bij mijn interesses en competenties. De studies die horen bij dit beroep spreken mij aan.

Administratief medewerker.

Het lijkt mij echt niet leuk dat je bezig bent met cijfers. Ik wil later een beroep waarbij ik met mensen kan werken en niet met cijfers.

Mijn eindoordeel

Het lijkt me nog steeds erg leuk om later kinderarts te worden, maar ik moet er wel lang voor studeren.

★❤️👤👥💡 Mijn ervaringen

+++ Zomerkamp georganiseerd	11 juni 2023
+++ Hockey competitie gewonnen!	8 juni 2025
+++ Open dag bezocht	17 januari 2024
++ Oefensollicitatie gesprek gehouden	30 november 2023
++ Interview oom Stefan	13 oktober 2024

Gestart met bijbaan als huiswerkbegeleider

Ik geef uitleg over het vak Nederlands en biologie aan brugklasleerlingen.

Trainer van de D'tjes

Ik mag nu training geven aan de kinderen die net met hockey beginnen. Ik vind het leuk om kinderen te trainen.

Legenda - loopbaancompetenties

Kwaliteitenreflectie – Ontdek je talent

Ontdekken waar je goed en waar je minder goed in bent. Bij welke opleiding of baan kun je deze talenten het beste gebruiken?

Motievenreflectie – Ontdek je passie

Wat vind jij echt leuk om te doen? En waarom vind je dit zo leuk om te doen? Als je dit weet, lukt het je beter de best bij jou passende opleiding of baan te vinden.

Werkexploratie – Ontdek je werkplek

Onderzoeken of een opleiding of werkplek past bij jouw talenten en motieven.

Loopbaansturing – Zelf aan zet

Om een opleiding of baan te vinden die echt bij je past, moet je zelf aan de slag! Dit kun je op heel veel manieren doen: ga praten met mensen, zoek informatie op internet of regel een stage.

Netwerken

De mensen die je kent, met wie je gewerkt hebt, die bevriend zijn met jouw vrienden; bij elkaar zijn ze je netwerk. Al deze mensen kun je om hulp vragen bij de ontwikkeling van jouw loopbaan (netwerken).

* De iconen zijn door de Loopbaangroep beschikbaar gesteld.

Dit loopbaandossier is een uitgave van:

Qompas
vind je talent

A Qompas BV
P Postbus 1100
2302 BC Leiden

T 071 581 55 81
W qompas.nl
E info@qompas.nl

Bijlage 3: doorlopend programma in Qompas mavo

2 Mavo

Periode	Week	Datum	Activiteit	Verantwoordelijk	Toelichting
			LOB Qompas mentoren training	Coach/Decaan	Handleiding Decaan/Mentor meenemen & uitdelen werkboeken leerlingen
			Start Qompas mentorles		
			*Voorlichting LOB + Maak stap 1: Profielen en vakken	Coach/Decaan	Uitdelen werkboeken leerlingen en aanmaken/activeren van accounts
			Maak stap 2 Beroepentest (eventueel thuis afronden)	Coach/Decaan	Mentoren aanwezig. Tip! De les 'Beroepentest vmbo bespreken' uit Qompas voor de klas sluit goed aan op de opdrachten in deze stap.
			Maak stap 3: Waar ik goed in ben - Mijn kwaliteiten - Vakken in de onderbouw - Zo wil ik zijn	Coach/Decaan	Tip! De les 'Wie wil je zijn' uit Qompas voor de klas sluit goed aan op de opdrachten in deze stap.
			Maak stap 4: Kies je profiel - De balans opmaken - Maak een profielkeuze! - Feedback op mijn profielkeuze	Coach/Decaan	Tip! De lessen 'Keuzeproces' en 'Keuzestress' uit Qompas voor de klas sluiten goed aan op de opdrachten in deze stap.
			Maak stap 5: Afsluiting leerjaar 2 - Snapshot! - Naar de derde	Coach/Decaan	
			Bespreek in een mentorles met smartboard de uitkomsten uit de tests en stel vragen als: - Wat vond je van de uitslag van de test? - Welke beroepen kende je nog niet? - Etc. zie de handleiding voor meer vragen	Coach/Decaan	Zorg voor een smartboard zodat de testuitslagen behandeld kunnen worden en je beroepen kunt opzoeken met de leerlingen.
			Leerlingen werken aan de opdracht uit het werkboek 'Interview Beroepsoefenaar'. Bespreek in de volgende les de interviews.	Coach/Decaan	

3 Mavo

Periode	Week	Datum	Activiteit	Verantwoordelijk	Toelichting
			LOB Qompas mentoren training	Coach/Decaan	Handleiding Decaan/Mentor meenemen & uitdelen werkboeken leerlingen
			Start Qompas mentorles		
			Maak stap 1: Werk! - Beroepen bekijken - Mijn bijbaan - Bekijk een vacature	Coach/Decaan	Uitdelen werkboeken leerlingen en aanmaken/activeren van accounts. Tip! De les 'Bijbaan' uit Qompas voor de klas sluit goed aan op de opdrachten in deze stap.
			Maak stap 2: Persoonstypetest - Maak de persoonstypetest - Persoonstypes en beroep - Persoonstypetest: wat vinden...	Coach/Decaan	Tip! De les 'Persoonstypetest vmbo bespreken' uit Qompas voor de klas sluit goed aan op de opdrachten in deze stap.
			Leerlingen werken in de klas aan de opdracht uit het werkboek 'Beroepenspel' en de opdracht 'Jouw beroepentop'. Welke beroepen zijn er? Welke taken horen bij welk beroep?	Coach/Decaan	De decaan/mentor geeft tekst en uitleg
			Maak stap 3: Stages - Stage vinden - Een sollicitatiegesprek - Mijn verwachtingen - Hoe was het?	Coach/Decaan	Tip! De lessen 'Netwerken', 'Op sollicitatiegesprek' en 'Motivatiefbrief en cv' uit Qompas voor de klas sluiten goed aan op de opdrachten in deze stap.
			Leerlingen werken in de klas aan de opdracht uit het werkboek '10 stellingen' en de opdracht 'Wat vind jij belangrijk voor de toekomst?'	Coach/Decaan	De docent leest de stellingen voor en geeft leerlingen de beurt om hun mening te geven
			Maak stap 4: Na de middelbare school - Het mbo! - ... Of havo! - Opleidingen bekijken - Open dagen bezoeken	Coach/Decaan	Tip! De lessen 'Mbo in de regio', 'Van vmbo naar mbo of havo' en 'Open dagen mbo nabespreken' uit Qompas voor de klas sluiten goed aan op de opdrachten in deze stap.
			Maak stap 5: Afsluiting leerjaar 3 - Snapshot! - Naar de vierde	Coach/Decaan	

4 mavo

Periode	Week	Datum	Activiteit	Verantwoordelijk	Toelichting
			LOB Qompas mentoren training	Coach/Decaan	Handleiding Decaan/Mentor meenemen & uitdelen werkboeken leerlingen
			Start Qompas mentorles *Voorlichting LOB + Maak stap 1: Beroepentest... nog een keer!	Coach/Decaan	Aanmaken/activeren van accounts.
			Maak stap 2: Competentietest - Maak de competentietest - Mijn competenties - Competentietest: wat vinden...	Coach/Decaan	Tip! De les 'Competentietest vmbo bespreken' uit Qompas voor de klas sluit goed aan op de opdrachten in deze stap.
			Leerlingen werken in de klas aan de opdracht uit het werkboek 'Qompas intakespel'. Wat moet een leerling weten voordat hij/zij op intakegesprek gaat, waarom kies je voor deze opleiding etc. De leerlingen kunnen onderling een rollenspel gaan doen waarbij het intakegesprek kan worden geoefend.	Coach/Decaan	
			Maak stap 3: Mijn studiekeuze - Maak je keuze! - Wat vinden...? - Schrijf je in!	Coach/Decaan	Tip! De les 'Intake gesprek mbo oefenen' uit Qompas voor de klas sluit goed aan op de opdrachten in deze stap.
			Maak stap 4: Leven als student - Examenstress! - Leven als student - En daarna?	Coach/Decaan	Tip! De lessen 'Prestatiedruk' en 'Studiefinanciering' uit Qompas voor de klas sluiten goed aan op de opdrachten in deze stap.
			Maak stap 5: Afsluiting leerjaar 4 - Snapshot leerjaar 4 - Het einde! - Brief aan mezelf	Coach/Decaan	
			Leerlingen werken in de klas aan de opdracht uit het werkboek 'Visitekaartje'. Een visitekaartje laat zien wie je bent en wat je doet. Verder werken ze aan de opdracht 'Gezocht'. Het is tijd om te solliciteren.	Coach/Decaan	Op- en aanmerkingen/verbeteringen doornemen

Bijlage 4: doorlopend programma in Qompas havo/vwo

Let op: in dit overzicht wordt nog gesproken over werkboeken en bladzijdes. In onze licentie maken wij gebruik van de digitale stappenplannen. Hier staan de opdrachten zoals benoemd voor de leerlingen klaar.

3 havo / vwo

Periode	Week	Datum	Verantwoordelijk	Activiteit	Toelichting
			Mentor/Decaan	Qompas mentoren training	
				Start Qompas in de mentorles	
				- Leerlingen maken, mits er niet in eerdere jaren met Qompas gewerkt is, accounts aan.	
				- Leerlingen maken de introductievragen, Stap 1: 'Starten met je profielkeuze' en Stap 2: 'Profielkeuze- en vaktest' .	
			Mentor / Decaan / Teamleider	- Eventueel: deel de werkboeken uit en speel het spel 'ID-slagje'.	Voor dit onderdeel raden we twee aaneengesloten lesuren aan, mits mogelijk. Dat geeft ruim de tijd voor een goede start met Qompas. Tipl De les 'Keuzeproces' uit Qompas voor de klas sluit goed aan op de opdrachten in deze stap.
				- Eventueel: introduceer alvast de 'Docentenbeoordelingslijst' uit het werkboek of vanuit de aanvullende opdrachten.	
			Mentor/Decaan	Maak Stap 3: 'Over mij'	
				- Eventueel: betrek ouders via de aanvullende opdracht 'Wat vinden... mijn ouders/verzorgers'.	De genoemde ouderopdracht maken leerlingen thuis.
				- Eventueel: aanvullende opdracht 'Mijn bucketlist' en/of 'Mijn (social media) profielen'.	
			Mentor/Decaan	Maak Stap 4: 'Waar ik goed in ben'	
				- Eventueel: spel 'CompetentieCompetitie' of 'Quizck!' uit het werkboek.	
			Mentor/Decaan	Maak Stap 5: 'Beroepstypetest'	Leerlingen kunnen derden uitnodigen om deze test over hen te maken. We raden aan om leerlingen in dat proces te ondersteunen en zo ouders of andere belanghebbenden te betrekken.
			Mentor/Decaan	Maak Stap 6: 'Na de middelbare school'	
				- Eventueel: spel 'Wat ben ik?' of uitdaging 'Droom-cv' uit het werkboek	
			Mentor/Decaan	Maak Stap 7: 'Beroepentest onderbouw'	
			Mentor/Decaan	Maak Stap 8: 'Voorlopige profielkeuze'	
				- Eventueel: aanvullende opdracht 'Mijn moodboard/infographic'	Na dit onderdeel heeft iedereen een voorlopige keuze gemaakt. We raden daarom aan om na afronding gesprekken te voeren met alle leerlingen. Zij nodigen ook hier derden uit om te reageren op hun keuze; gebruik dit wederom om ouders te betrekken.
				- Eventueel: uitdaging 'ProfielPitch' of 'Gesprek met...' uit het werkboek	
			Mentor/Decaan	Maak Stap 9: 'Definitieve profielkeuze' en Stap 10: 'Afsluiting leerjaar 3'	Tipl De lessen 'Keuzeproces' en 'Keuzestress' uit Qompas voor de klas sluiten goed aan op de opdrachten in deze stap.

4 havo

Periode	Week	Datum	Verantwoordelijk	Activiteit	Toelichting
			Mentor / Decaan / Teamleider	LOB Qompas mentoren training	Handleiding Decaan/Mentor meenemen & uitdelen werkboeken leerlingen
			Mentor/Decaan	Start Qompas mentorles Maak stap 1 Start - Mijn vertrekpunt - Mijn netwerk in kaart maken - Opdracht 'Het netwerkspel' uit het werkboek blz. 42	Uitdelen werkboeken leerlingen en aanmaken/activeren van accounts. Tipl De 'Keuzeproces' uit Qompas voor de klas sluit goed aan bij de opdrachten in deze stap.
			Mentor/Decaan	Maak stap 2 Persoonstypetest bovenbouw - Mijn wensen en waarden - Maak de persoonlijkheidstest - Opdracht 'Schipbreuk' uit het werkboek blz. 26	De decaan/mentor geeft tekst en uitleg. Tipl Gebruik de les 'persoonstypetest (bovenbouw) bespreken' uit Qompas voor de klas, om handvatten en ideeën te krijgen bij een mogelijke
			Mentor/Decaan	Maak stap 3 Competentietest - Mijn eindexamenvakken - Mijn kwaliteiten - Maak de competentietest - Opdracht 'Wie ben ik?' uit het werkboek blz. 24	De decaan/mentor geeft tekst en uitleg
			Mentor/Decaan	Extra opdrachten uit het werkboek - Opdracht 'Er was eens' blz. 31 - Opdracht 'Jouw keuzestijl' blz. 34	De decaan/mentor geeft tekst en uitleg

4 vwo

Periode	Week	Datum	Verantwoordelijk	Activiteit	Toelichting
			Mentor / Decaan /	LOB Qompas mentoren training	Handleiding Decaan/Mentor meenemen & uitdelen werkboeken leerlingen
			Mentor/Decaan	Start Qompas mentorles Maak stap 1 Start - Mijn vertrekpunt - Mijn netwerk in kaart maken Opdracht ' Het netwerkspel ' uit het werkboek blz. 42	Uitdelen werkboeken leerlingen en aanmaken/activeren van accounts. Tip! De ' Keuzeproces ' uit Qompas voor de klas sluit goed aan bij de opdrachten in deze stap.
			Mentor/Decaan	Maak stap 2 Persoonstypetest bovenbouw - Mijn wensen en waarden Maak de persoonlijkheidstest Opdracht ' Schipbreuk ' uit het werkboek blz. 26	De decaan/mentor geeft tekst en uitleg. Tip! Gebruik de les ' persoonstypetest (bovenbouw) bespreken' uit Qompas voor de klas, om handvatten en ideeën te krijgen bij een mogelijke bespreking van deze test.
			Mentor/Decaan	Maak stap 3 Competentietest - Mijn eindexamenvakken - Mijn kwaliteiten Maak de competentietest Opdracht ' Wie ben ik? ' uit het werkboek blz. 24	De decaan/mentor geeft tekst en uitleg
			Mentor/Decaan	Extra opdrachten uit het werkboek - Opdracht 'Er was eens' blz. 31 - Opdracht 'Jouw keuzestijl' blz.	De decaan/mentor geeft tekst en uitleg

5 havo

Periode	Week	Datum	Verantwoordelijk	Activiteit	Toelichting
			Mentor / Decaan / Teamleider	LOB Qompas mentoren training	Handleiding Decaan/Mentor meenemen & uitdelen werkboeken leerlingen
			Mentor/Decaan	Start Qompas mentorles Maak stap 4 Interesstetest - MBO, hbo en wo - Het leven als student - Maak de interesstetest - Verdiepen in studies - Opleidingen vergelijken Opdracht ' Het studentenleven ' uit het werkboek blz 33.	Uitdelen werkboeken leerlingen en aanmaken/activeren van accounts. Tip! De les ' open dagen hbo en wo ' uit Qompas voor de klas sluit goed aan bij de opdrachten in deze stap.
			Mentor/Decaan	Maak stap 5 Beroepentest bovenbouw - Talenten en beroepen - Beroepsperspectieven - Maak de beroepentest - Verdiepen in beroepen - Opdracht 'Opleiding en beroep' uit het werkboek blz. 38. Opdracht Interview met een beroepsoefenaar uit het werkboek blz. 41	De decaan/mentor geeft tekst en uitleg. Tip! De lessen ' bijbaan ', ' motivatiebrief en cv ' en/of ' op sollicitatiegesprek ' uit Qompas voor de klas sluiten goed aan bij de opdrachten in deze stap.
			Mentor/Decaan	Maak stap 6 Afsluiting - De afsluiting - Tijdcapsule	De decaan/mentor geeft tekst en uitleg. Tip! De les ' inschrijven hbo of wo ' uit Qompas voor de klas
			Mentor/Decaan	Maak stap 7 Loopbaandossier - Bekijk je loopbaandossier Opdracht ' Jouw loopbaandossier bij een keuzegesprek ' uit het werkboek blz. 44	De decaan/mentor geeft tekst en uitleg. Tip! De les ' Het loopbaandossier dat ben jij! ' uit Qompas voor de klas sluit goed aan bij deze stap.
			Mentor/Decaan	Extra opdrachten uit het werkboek Opdracht beroepensectoren blz. 37 Opdracht 'Solliciteren' blz. 40	De decaan/mentor geeft tekst en uitleg

5 vwo

Periode	Week	Datum	Verantwoordelijk	Activiteit	Toelichting
			Mentor / Decaan / Teamleider	LOB Qompas mentoren training	Handleiding Decaan/Mentor meenemen & uitdelen werkboeken leerlingen
			Mentor/Decaan	Start Qompas mentorles Maak stap 4 Interesstetest - MBO, hbo en wo - Het leven als student - Maak de interesstetest - Verdiepen in studies - Opleidingen vergelijken Opdracht 'Het studentenleven' uit het werkboek blz 33.	Uitdelen werkboeken leerlingen en aanmaken/activeren van accounts. Tip! De les 'open dagen hbo en wo' uit Qompas voor de klas sluit goed aan bij de opdrachten in deze stap.
			Mentor/Decaan	Maak stap 5 Beroepentest bovenbouw - Talenten en beroepen - Beroepsperspectieven - Maak de beroepentest - Verdiepen in beroepen - Opdracht 'Opleiding en beroep' uit het werkboek blz. 38. Opdracht Interview met een beroepsoefenaar uit het werkboek blz. 41	De decaan/mentor geeft tekst en uitleg. Tip! De lessen 'bijbaan', 'motivatiebrief en cv' en/of 'op sollicitatiegesprek' uit Qompas voor de klas sluiten goed aan bij de opdrachten in deze stap.

6 vwo

Periode	Week	Datum	Verantwoordelijk	Activiteit	Toelichting
			Mentor / Decaan / Teamleider	LOB Qompas mentoren training	Handleiding Decaan/Mentor meenemen & uitdelen werkboeken leerlingen
			Mentor/Decaan	Maak stap 6 - De afsluiting - Tijdcapsule	De decaan/mentor geeft tekst en uitleg. Tip! De les 'inschrijven hbo of
			Mentor/Decaan	Maak stap 7 Loopbaandossier - Bekijk je loopbaandossier Opdracht 'Jouw loopbaandossier bij een keuzegesprek' uit het werkboek blz. 44	De decaan/mentor geeft tekst en uitleg. Tip! De les 'Het loopbaandossier dat ben jij!' uit Qompas voor de klas sluit goed aan bij deze stap.
			Mentor/Decaan	Extra opdrachten uit het werkboek Opdracht beroepensectoren blz. 37 Opdracht 'Solliciteren' blz. 40	De decaan/mentor geeft tekst en uitleg

Bijlage 5: Jaaragenda en checklist LOB (voor schooljaar 2025–2026)

Doorlopende taken

Maand(en)	Activiteit	Verantwoordelijk(en)
Doorlopend	Loopbaangesprekken (coach)	Coaches
Doorlopend	Bijhouden Qompas loopbaandossier	Leerlingen, met begeleiding coach
Doorlopend	Begeleiding profielkeuze en studiekeuze	Decanen en coaches
Doorlopend	Gastlessen / beroepenlessen	Vakdocenten, decanen
Maandelijks	Decanenoverleg	Schoolleiding, decanen

Jaargebonden LOB-momenten

Periode	Activiteit	Leerjaar	Verantwoordelijk
Begin schooljaar	Informatieavond voor ouders & leerlingen	Alle	Schoolleiding
Begin schooljaar	Start coachgesprekken en introductie Qompas coaches	1 t/m 6	Coaches
September	Kick-off studiekeuze Zoetermeer	4 havo en 5 vwo.	Decanen, coaches
September-oktober	Vaststellen profielen		Schoolleiding en decanen
September-oktober	MBO-markt Zoetermeer	3 mavo	Decanen
Oktober (week vóór herfstvakantie)	Beroepsstage	3 mavo	Leerlingen, coaches
1 oktober – 1 december	aanvraag invullen UNL lijsten numerus fixus	5 havo en 6 vwo.	Leerling en decanen
Oktober	Reisweek leerjaar 4 (i.v.m. stagebezoeken 3 mavo)	4	Reiscoördinator
Oktober	Start Qompas leerlingen	Alle	Decanen, coaches
December	Aanmaken Voroc doorstroomformulieren	4 Mavo	Coaches
15 januari	Deadline inschrijving numerus fixus	5 havo en 6 vwo	
Januari-maart	Profielkeuzevoorbereiding & gesprekken	3 hv en 2 mavo	Coaches, vakdocenten, decanen
Januari-mei	Bezoeken open dagen, meeloopdagen	3M, 4MHV 5HV 6V	Leerlingen, met coach
Februari	Ontwikkelgesprekken periode 2		
Februari	Voorlopige profielkeuze	2 mavo, 3 havo en 3 vwo	Decanen en coach
April	Definitieve profielkeuze	2 mavo, 3 havo en 3 vwo	Decanen en coach
Maart-april	Training Junior Networking (On Stage)	3 mavo	Decanen, externe trainers
April	On Stage Beroepenfeest	3 mavo	Decanen, coaches
April/mei	Evaluatie LOB	2 - 6	Coach, decaan, leerling, ouder
Februari-maart	Check studiekeuze + inschrijvingen via Studielink	5 havo, 6 vwo	Decanen
1 April	Deadline inschrijven MBO met plaatsingsrecht	4 Mavo	Coaches

April	Nazorg On Stage + Qompas reflectie	3 mavo	Coaches
April	Doorstroomgesprekken examenklassen	4 mavo, 5 havo, 6 vwo	Coaches
1 Mei	Deadline HBO en universiteit		
Juni	Slaag-zak vergadering. Decanen aanwezig voor eventueel laten vallen vak, en/of advies komend schooljaar		Schoolleiding en decanen
Juni/Juli	Gesprekken met gezakte leerlingen over Vavo, profiel en komend schooljaar	4 mavo, 5 havo, 6 vwo	Decanen
Juni/Juli	In orde maken Vavo uitbestedingsformulieren		Decanen
Juni	Evaluatie LOB binnen teams / feedback ophalen	Teams, decanen, schoolleiding	
Juli	Opstellen jaarplan LOB volgend schooljaar	Decanen, schoolleiding	

Checklist LOB-beleidsmatige acties 2026-2027

- Wij hebben een succesvolle MBO markt gehad
- LOB stond op de agenda; teamagenda, ontwikkelgesprekken
- in Qompas staat bij alle leerlingen een verslag van een loopbaangesprek
- 1x de ouderklankbordgroep bevroegd
- Alumninetwerk uitgebreid met ouders
- Eerste bijeenkomst netwerk heeft plaatsgevonden
- Pilot LOB in de vakles opgestart
- Coaches bovenbouw hebben de 3-daagse training LOB-gespreksvoering voor mentoren gevolgd
- We halen de benchmark in de tevredenheidsonderzoeken

Bijlage 6; doorstroomschema bij gezakte leerlingen.

